

ZA SVE IZAZOVE.

**Hrvatska
demokratska
zajednica**

Program za izbore
za Hrvatski sabor 2024.

HDZ

SADRŽAJ

Uvodno pismo	3
Vodstvo Hrvatske demokratske zajednice kroz sve izazove	6
Vizija Hrvatske do 2028.	11
1 Uspješna Hrvatska	13
2 Vitalna Hrvatska	30
3 Pravedna Hrvatska	39
4 Održiva Hrvatska	49
5 Suverena Hrvatska	59

UVODNO PISMO

Drage Hrvatice i Hrvati u domovini i iseljeništvu,

Drage moje sugrađanke i sugrađani,

zahvaljujući povjerenju koje ste nam iskazali na izborima, preuzeli smo odgovornost za upravljanje Hrvatskom u vremenima najvećih kriza i iskušenja od Domovinskoga rata. I doista, godine iza nas nisu bile lake i suočili smo se s mnogim izazovima – s pandemijom bolesti COVID-19, s dvama razornim potresima i s ruskom agresijom na Ukrajinu. Ova posljednja kriza, kojoj se još ne nazire kraj, Europu i svijet uvela je u razdoblje nesigurnosti i neizvjesnosti. Kao što prije četiri godine nitko nije predvidio krize s kojima smo se suočili, nitko danas ne zna s kakvim ćemo se izazovima suočavati u godinama pred nama. Jedino što je sigurno jest da će ih biti i da Hrvatska trebaiskusnu vladu koja će se moći nositi sa svim iskušenjima i znati zaštititi hrvatske građane i hrvatsko gospodarstvo.

U kriznim vremenima, osnaženi vašim povjerenjem, donosili smo odluke i pronalazili rješenja. U pandemiji smo se borili za živote oboljelih i za dobru organizaciju zdravstvenog sustava. Istodobno smo odlučnim koracima spašavali radna mjesta, sačuvali gospodarstvo i socijalnu koheziju te spriječili socijalni rascjep. Nakon potresa u Zagrebu i Petrinji naglasak smo stavili na zbrinjavanje stradalnika, na osiguranje financijskih sredstava i na organiziranje procesa obnove. U obje krize bili smo svjedoci iznimnoj solidarnosti koju su pokazali naši građani koji su bili spremni nesebično pomoći jedni drugima. Isto je tako bilo i nakon ruske agresije na Ukrajinu kad je Hrvatska, sa svojim iskustvom Domovinskog rata, stala na pravu stranu povijesti – uz prijateljsku Ukrajinu u obrani njezine slobode i teritorijalnog suvereniteta. Napad na Ukrajinu doveo je do energetske i prehrambene krize te inflatornih pritisaka zbog čega je Vlada reagirala sa šest paketa pomoći te stala iza građana, radnika i poslodavaca, što nastavljamo činiti i danas subvencioniranjem cijena energenata radi ublažavanja posljedica krize.

Unatoč krizama koje nitko nije mogao predvidjeti sami smo definirali ambiciozne, ali ostvarive ciljeve koje smo i postigli, poput ulaska u šengenski prostor i europodručje. Usprkos visokoj inflaciji u posljednje dvije godine plaće i mirovine rasle su dvostruko brže od cijena, a dosegli smo rekordnu stopu zaposlenosti od 70 %. Dok smo prema razvijenosti prije osam godina bili na 62 % prosjeka Europske unije, danas smo na 76 %, što potvrđuje da rastemo brže od prosjeka EU-a.

Kao dio najveće europske političke obitelji radili smo na dubljoj europskoj integraciji, prije svega radi izgradnje snažnije, ali i sigurnije Hrvatske u svijetu punom izazova. Na nekim smo područjima ostvarili sve što smo zacrtali, a na nekima želimo u narednom mandatu biti i bolji.

Od početka mogega prvog mandata na čelu hrvatske vlade, koju vodimo u suradnji s predstavnicima liberalnih, demokršćanskih, narodnjačkih i umirovljeničkih stranaka te predstavnicima nacionalnih manjina, zagovaram poštovanje ustavnopravnog poretka i političku stabilnost, koja je preduvjet razvoja društva. Ne potičemo podjele, već okupljamo. Ne bavimo se drugim političkim opcijama, već boljitkom građana i društva. Uvjereni smo da samo neovisne i snažne institucije mogu osigurati pravednost i pridonijeti suzbijanju korupcije, na čemu smo aktivno radili u proteklim mandatima. Kao demokršćanska i narodnjačka stranka promičemo vrijednosti koje nas okupljaju, ali poštujemo sve različitosti, posebno ljudska prava i prava nacionalnih manjina. Čvrsto vjerujemo da će naše društvo biti uspješno, a domovina prosperitetna samo ako se svakom građaninu osigura kvalitetan život, socijalna sigurnost i razvoj.

Ako postoji jedan projekt koji u mislima i srcima Hrvata najbolje opisuje postignuća naših prvih deset godina članstva u Europskoj uniji, onda je to završetak izgradnje Pelješškoga mosta. Njegovom smo izgradnjom napokon, stvarno i simbolički, nakon borbe za neovisnost i međunarodno priznanje te nakon pobjede u Domovinskom ratu, cestovnim putem povezali cijelu Hrvatsku. Taj su nas dan ujedinili ponos i sreća jer smo ostvarili taj svehrvatski projekt. Jednak osjećaj imam i kad otvaramo nove škole, domove za starije i nemoćne, obnovljene bolnice, dvorce, poduzetničke inkubatore, veteranske centre, vatrogasne domove, ceste, tunele, ribarske luke ili mostove koji unaprijeđuju kvalitetu života te stvaraju preduvjete za razvoj svakog kutka Hrvatske. U ovom smo desetljeću iz europskih fondova za razvojne projekte osigurali 25 milijarda eura koje moramo znati iskoristiti, osobito za poljoprivredu, gospodarstvo, obrazovanje, ravnomjerni regionalni razvoj, obnovu od potresa i podizanje kvalitete socijalnih usluga.

Pred europskim demokracijama, pa tako i pred Hrvatskom, brojni su izazovi. To su posebice rast populizma, širenje dezinformacija i globalne nestabilnosti, što uzrokuje nesigurnost i strah. Naši građani mogu imati povjerenje u to da ćemo u svakoj krizi postupati odgovorno i razborito te donositi odluke na dobrobit svakog pojedinca i društva u cjelini.

Posebnu brigu posvećujemo djeci i mladima, njihovu obrazovanju i razvoju vještina za poslove budućnosti, ali i njihovu mentalnom zdravlju koje se zbog nedavnih kriza pogoršalo. Nove generacije od nas očekuju rješenja za pitanja prehrambene sigurnosti i klimatske krize, što uključuje ambicioznije politike dekarbonizacije te ulaganja u obnovljive izvore energije. A u vremenu razvoja umjetne inteligencije moramo osigurati da tehnologija bude doprinos, a ne prijetnja demokraciji, sigurnosti, razvoju gospodarstva i radnim mjestima.

Za uspješno suočavanje s izazovima moramo raditi na pozitivnom društvenom ozračju, bez kojega nema uspješne ni vitalne Hrvatske. Osim što nas kao narod krase društvena solidarnost, moramo nastaviti jačati institucije države i graditi nacionalno zajedništvo, preduvjete snažnije Hrvatske u Europi i svijetu, kao i čuvati našu nacionalnu povijest, vjeru, tradiciju, hrvatski jezik i identitet u vremenima globalnih odnosa.

Zajednički se veselimo sportskim uspjesima, ponosni smo na našu kulturu i baštinu, kao i na kreativne učenike i uspješne znanstvenike. Naši su gradovi sigurni, mi baštinimo očuvanu prirodu i okoliš i dičimo se raznolikošću svih krajeva Lijepe Naše koji svakim danom postaju sve poželjnijim mjestima za život mladih i obitelji.

Svjesni smo da je još mnogo posla pred nama i spremni smo nastaviti odgovorno voditi Hrvatsku. Kao naj snažnija i stožerna hrvatska stranka, koja ima stručne iiskusne pojedince na svim razinama vlasti i dio je najveće europske političke obitelji desnoga centra, Europske pučke stranke, imamo jasnu viziju razvoja Hrvatske u ovom desetljeću. U razdoblju pred nama Hrvatsku vidimo kao uspješnu, vitalnu, pravednu, održivu i suverenu državu koja izražava zahvalnost hrvatskim braniteljima te posebno njeguje i jača jedinstvo domovinske i iseljene Hrvatske, a osobito položaj Hrvata u Bosni i Hercegovini. Četiri glavna razvojna smjera u ovom desetljeću su demografska revitalizacija, digitalna transformacija, dekarbonizacija te obrazovanje, koje je okosnica uspješnije Hrvatske, zadovoljnih ljudi i kvalitetnog životnog standarda svih – osobito djece, mladih, obitelji i umirovljenika.

S čvrstom vjerom u našu viziju za Hrvatsku te sigurni da imamo znanje, upravljačko iskustvo i volju za mijenjanje našeg društva nabolje, na ovim izborima izlazimo pred hrvatske građane predstavljajući naša postignuća i s obećanjem da ćemo nastaviti odgovorno upravljati Hrvatskom. Pritom ćemo uvijek u središte stavljati sigurnost, dobrobit i blagostanje naših građana te zaštitu nacionalnih interesa, u skladu s našom politikom modernog suverenizma koja najbolje odgovara ovom vremenu punom izazova.

Andrej Plenković
predsjednik Hrvatske demokratske zajednice

■ VODSTVO HRVATSKE DEMOKRATSKE ZAJEDNICE KROZ SVE IZAZOVE

Vrijednosti koje zastupamo u izgradnji prosperitetnog i uspješnog društva

Politička stabilnost i demokratske vrednote

Uvjereni smo da napredak Hrvatske nije moguć bez njezine unutarnje političke stabilnosti, čuvanja demokratskih vrednota i društva utemeljenog na solidarnosti. Politička stabilnost bila je ključna u trenucima kriznog upravljanja kad smo građanima pružili socijalnu sigurnost, ali i rast životnog standarda. U proteklih osam godina Hrvatska demokratska zajednica dosljedno je zastupala vrijednosti politike desnog centra. U četvrtom desetljeću naše državnosti nastavljamo jačati učinkovite, pravedne i transparentne institucije koje su, uz aktivno sudjelovanje građana, temelj našeg demokratskog društva. Inzistirat ćemo na daljnjoj reformi i jačanju povjerenja u pravosuđe, kao i na borbi protiv korupcije i organiziranog kriminala. U vremenu novih digitalnih tehnologija i širenja dezinformacija i lažnih vijesti zalažemo se za jačanje neovisnih i slobodnih medija te za programe medijske pismenosti, koji su ključni za osnaživanje demokracije i institucija.

Moderni hrvatski suverenizam i sigurnost

Jedino konkurentna, uključiva, međunarodno uvažena i utjecajna Hrvatska jamči prosperitet i sigurnost hrvatskih građana. Na tragu načela modernog suverenizma, u proteklih smo osam godina jačali međunarodni položaj Hrvatske radi veće kvalitete života građana i konkurentnosti gospodarstva. Ostvarili smo strateške ciljeve ulaska u europodručje i šengenski prostor te osnaživali srednjoeuropsku i mediteransku orijentaciju zemlje integrirajući Hrvatsku u energetske, prometne i druge europske koridore. Nesigurne geopolitičke prilike u svijetu, jačanje autokratskih i nedemokratskih režima te produbljivanje demografskih, sigurnosnih i klimatskih izazova traži odgovorno, pouzdano i snažno vodstvo koje može jamčiti jedino Hrvatska demokratska zajednica svojim politikama osnaživanja policije i vojske te sigurnih granica.

**OSTVARENA
PUNA
INTEGRACIJA
U EU**

- ✓ **SCHENGEN**
1.1.2023.
- ✓ **EUROZONA**
1.1.2023.
- ✓ **EUROPSKI
STABILIZACIJSKI
MEHANIZAM**

Domoljublje, Domovinski rat i hrvatski branitelji

Vjerujemo da velika većina hrvatskih građana dijeli naše vrijednosti, domoljublje, državotvornost i trajnu zahvalnost za pobjedu u Domovinskom ratu hrvatskim braniteljima te prvom hrvatskom predsjedniku dr. Franji Tuđmanu. U proteklih osam godina naše smo vrijednosti dosljedno štitali i promovirali u politikama naše vlade.

Vratili smo Dan državnosti na 30. svibnja, a 18. studenoga proglasili državnim blagdanom i neradnim danom: Danom sjećanja na žrtve Domovinskog rata i Danom sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje.

Hrvatska demokratska zajednica će i dalje snažno promovirati politike koje se skrbe o hrvatskim braniteljima i o njegovanju hrvatskog identiteta, za što je primjer donošenje prvog Zakona o hrvatskom jeziku.

Konkurentnost, digitalna i zelena tranzicija

Konkurentnost i inovativnost gospodarstva jamstvo su kvalitetnijeg života građana, a preduvjet za to je ubrzana zelena i digitalna transformacija Hrvatske. Uspostavili smo nacionalna vijeća za strukturiranje tih procesa. Kvalitetno smo upravljali javnim financijama, porezno smo rasterećivali građane i gospodarstvo te svrhovito i učinkovito iskoristili europska sredstva. Omogućili smo gospodarstvenicima i izvoznicima bolju poslovnu klimu te osigurali 25 milijarda eura europskih sredstava za ulaganja u razvojne projekte. Hrvatska demokratska zajednica takve će politike i dalje snažno podupirati, stavljajući uvijek u njihovo središte čovjeka, obitelj, društvenu solidarnost i prava radnika.

Država koja se brine o građanima

Vođeni načelima socijalnog tržišnog gospodarstva, smatramo da je država dužna štiti građane u krizama, osobito one najranjivije među nama. U proteklih osam godina smanjili smo broj osoba u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti za 400 tisuća. Paketima pomoći od 7,7 milijarda eura stali smo iza radnika, gospodarstva i građana. Tijekom pandemije očuvali smo više od 800 tisuća radnih mjesta i likvidnost 130 tisuća tvrtki, a subvencijama, potporama i ograničenjem cijena pomogli smo ublažiti posljedice energetske krize i inflatornih pritisaka.

MJERE POMOĆI GRAĐANIMA I GOSPODARSTVU

7,7

MILIJARDI €

Demografija: djeca, mladi, obitelj

Obitelj vidimo kao temeljnu jedinicu hrvatskog društva. To odražava naše demokršćanske i obiteljske vrijednosti koje negujemo u svojim javnim politikama. Hrvatska se, kao i većina drugih europskih država, suočava s demografskim promjenama, ponajprije zbog manjeg broja novorođene djece i starenja stanovništva. Još 2019. godine uspješno smo temu demografije nametnuli i na razini Europske unije, gdje je taj portfelj dodijeljen hrvatskoj povjerenici, ujedno i potpredsjednici Europske komisije u tekućem mandatu. U proteklih osam godina udvostručili smo obuhvat djece i obitelji koje primaju dječji doplatak, utrostručili roditeljske naknade, povećavali materijalna prava različitih skupina roditelja te osnaživali mlade mjerama zapošljavanja, poreznom i stambenom politikom. Poticali smo ravnopravnost žena u svim segmentima društva uz postizanje ravnoteže poslovnog i privatnog života. Usvojena je Strategija demografske revitalizacije do 2033. godine, a nastavit ćemo promicati populacijske mjere usmjerene prema rastu stanovništva, povratku hrvatskih iseljenika te kontroliranom i ciljanom useljavanju.

Europska Hrvatska i Europska unija

Članstvo u Europskoj uniji povoljan je okvir za međunarodno pozicioniranje Hrvatske koji nam istodobno omogućava kvalitetniju zaštitu nacionalnih interesa, promicanje hrvatskog identiteta i kulture te veću kvalitetu života građana. HDZ-ove vlade čvrsto su usidrile Hrvatsku unutar EU-a i NATO-a, a nastavit ćemo i dalje snažno promicati nacionalne interese i zalagati se za jačanje zajedničkih europskih politika. Hrvatska demokratska zajednica doprinijela je donošenju Migracijskog pakta za djelotvorniju borbu protiv migracija.

Tijekom proteklih nekoliko godina znali smo obraniti Hrvatsku od neutemeljenih orkestriranih napada lijevih i populističkih grupacija, poput SDP-a, koji su nastojali i spriječiti hrvatski put prema šengenskom prostoru. Poseban su prioritet poljoprivredna i kohezijska politika kao ključne sastavnice politike ravnomyernog regionalnog razvoja Hrvatske. U kontekstu zelene i digitalne tranzicije, zalagat ćemo se za veću konkurentnost gospodarstva, bez nerazumnih zabrana. Promicat ćemo veću sigurnost građana na internetu te zaštitu osobnih podataka.

Zalagat ćemo se i za nastavak procesa proširenja Europske unije te za europsku perspektivu država zapadnog Balkana na temelju ispunjavanja kriterija za članstvo, s osobitom potporom susjednoj Bosni i Hercegovini, u kojoj su Hrvati jedan od triju konstitutivnih naroda.

Vrijednosti Europske pučke stranke

Hrvatska demokratska zajednica dijeli vrijednosti europske obitelji pučana, političke grupacije koja je stvarala Europsku uniju utemeljenu na zajedničkom cilju izgradnje Europe kao sigurnog i dobrog mjesta za sve njezine građane. Vjerujemo u Europu koja štiti svoje građane, neguje socijalno tržišno gospodarstvo i Europu koja čuva naš europski način života. U Europskom parlamentu, Vijeću i u svim institucijama zalažemo se za Europu koja zajednički nastupa u svijetu, koja štiti svoje granice od nelegalnih migracija, koja se bori protiv terorizma i organiziranog kriminala i koja se odlučno suprotstavlja svim oblicima nasilja, a posebno nasilju prema ženama. Pokrenuli smo najvažnije procese za jačanje konkurentnosti i stvaranje radnih mjesta budućnosti, predvodnici smo zelenih politika koje štite naše građane i planet, osmišljavamo programe iz kojih se financira bolji standard u svim europskim regijama, promičemo digitalizaciju uključujući etičnu upotrebu umjetne inteligencije, a na visoko mjesto prioriteta stavljamo poljoprivrednike i ribare koji proizvode zdravu i pristupačnu hranu za sve.

Na kraju, kao dio obitelji europskih pučana odlučni smo u obrani našeg modela socijalne skrbi, naše demokracije, tradicije, raznolikosti i bogatstva naše kulture i baštine te naših obiteljskih vrijednosti. To se osobito odnosi i na skrb o najugroženijima i marginaliziranima, kao i na dostojanstven život naših starijih sugrađana. Smatramo da svi građani Europske unije moraju imati pristup zdravstvenim uslugama, društvenim i sportskim aktivnostima kao i da poticanjem obrazovanja i inovacija odgajamo mlade Europljane koji će našu zajednicu učiniti otpornom na sve izazove pred nama.

Hrvati u Bosni i Hercegovini i svijetu

Hrvatska demokratska zajednica jedina je relevantna hrvatska politička stranka koja se istinski i uspješno brine za dobrobit Hrvata u Bosni i Hercegovini, kao i za zaštitu te promicanje veze između domovinske i iseljene Hrvatske. Kao susjed i prijatelj Bosne i Hercegovine, Hrvatska joj daje svu potrebnu potporu na njezinu europskom putu, ali istodobno inzistira i na punom poštovanju Daytonsko-pariškog mirovnog sporazuma te na ostvarenju istinske ravnopravnosti konstitutivnog hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini. U proteklih osam godina snažno smo pomagali izgradnji stabilne i funkcionalne Bosne i Hercegovine, koja je otvorila pregovore za članstvo u Europskoj uniji upravo zahvaljujući presudnom zalaganju Hrvatske i Vlade predvođene Hrvatskom demokratskom zajednicom. Isto tako, promicali smo prava Hrvata u Srbiji i Crnoj Gori i brojnim ulaganjima osnaživali njihov položaj. Radili smo na produbljivanju veza između domovine i Hrvata diljem svijeta za čije projekte danas godišnje izdvajamo gotovo 100 milijuna eura, što je sedam puta više nego prije osam godina.

VIZIJA HRVATSKE DO 2028.

Nakon najveće zdravstvene krize i razornih potresa koji su pogodili Zagreb i Petrinju novi izazovi proizlaze iz sve nesigurnijeg i neizvjesnijeg geopolitičkog okruženja zbog ratnih sukoba, migrantske i klimatske krize, kao i iz nužne ubrzane zelene tranzicije, digitalne transformacije te demografske revitalizacije Hrvatske radi njezine konkurentnosti, otpornosti gospodarstva te podizanja kvalitete života građana.

Izazovi pred Hrvatskom

Hrvatska se u globalnom kontekstu, kao i svaka država svijeta, suočava s ekonomskim, klimatskim, tehnološkim, socijalnim, demografskim i sigurnosnim izazovima.

Uz suzbijanje inflatornih pritisaka cilj je naše ekonomske politike osigurati daljnje uvjete za gospodarski razvoj zemlje utemeljen na rastu ulaganja, inovacija, industrije i izvoza.

Sve učestalije ekstremne vremenske nepogode koje su posljedice globalnog zatopljenja produbljuju klimatsku krizu, koja pogađa naš način života i ugrožava konkurentnost gospodarstva. Uz proces obnove koji je u tijeku, treba snažnije ići u smjeru energetske učinkovitosti zgrada te dekarbonizacije prometa i gospodarstva, što će osigurati održiviji model razvoja Hrvatske te smanjiti emisije ugljikova dioksida (CO₂).

Svjedoci smo i rastuće potrebe za sve oskudnijim energentima, prirodnim resursima i sirovinama ključnima za postizanje veće tehnološke suverenosti i za uspjeh u globalnoj utrci u inovacijama.

Suočeni smo i sa sve bržim socijalnim promjenama prouzročenima ubrzanim tehnološkim napretkom, digitalizacijom, robotizacijom i primjenom umjetne inteligencije. Tehnološke promjene stubokom mijenjaju tržište rada stvarajući nove oblike rada. Želimo li ostati u utrci i biti konkurentni, za Hrvatsku to znači nužnu prilagodbu sustava obrazovanja i cjeloživotno učenje djece, mladih i radnika za nova zanimanja.

Izazov su nam i nepovoljni demografski trendovi uzrokovani sve manjim brojem rođenih, starenjem stanovništva te smanjivanjem stanovništva u ruralnim sredinama, s čime se, s većim ili manjim intenzitetom, suočavaju sve zemlje Europe. U takvim nepovoljnim okolnostima demografska revitalizacija i opstojnost hrvatskog naroda još je više strateško pitanje budućnosti o kojem ovise gospodarski razvoj Hrvatske, održivost mirovinskog i zdravstvenog sustava te vitalnost urbanih i ruralnih sredina zemlje.

Hrvatska mora biti spremna odgovoriti i na sigurnosne izazove te na sve vanjske krize i šokove, što podrazumijeva ulaganja u zaštitu granica radi djelotvorne borbe protiv ilegalnih migracija, u naše obrambene sposobnosti, kao i u sustav domovinske sigurnosti.

Vizija Hrvatske do 2028. godine

Vizija Hrvatske u razdoblju pred nama je vizija uspješne, vitalne, pravedne, održive i suverene Hrvatske. Još ćemo snažnije staviti naglasak na kvalitetniji život svih generacija naših građana, a posebno djece i mladih te ranjivih skupina, uključujući osobe s invaliditetom.

Prepoznajući razvojne specifičnosti svakog dijela Hrvatske, prioriteti uključuju prehrambenu sigurnost, osiguravanje dostupne energije, dekarbonizaciju i zelenu tranziciju. Potičući održiv rast i očuvanje naših prirodnih resursa, nastavit ćemo jačati gospodarstvo koje se ubrzano razvija i hvata korak s najrazvijenijim državama Europe i koje treba inovativne, obrazovane i motivirane radnike.

Nastavit ćemo povećavati ulaganja u obrazovanje i znanost, brže prilagođavati obrazovne programe potrebama tržišta rada, stvarati poticajno okruženje za razvoj gospodarstva, uključujući smanjivanje poreznog opterećenja, te ulagati u digitalnu transformaciju gospodarstva, društva, pravosuđa i javne uprave.

Provedba demografske strategije najvažnije je pitanje oko kojeg moramo ostvariti društveni konsenzus te graditi poticajno društveno okruženje za vitalnu Hrvatsku. Dužni smo osigurati ostanak mladih u Hrvatskoj uz istodobno privlačenje naših iseljenika i njihovih potomaka koji žele život i karijeru ostvariti u Hrvatskoj, kao i osigurati kontrolirano i promišljeno useljavanje.

Odlučni u ostvarivanju pravedne Hrvatske, nastavit ćemo snažiti transparentne demokratske institucije, boriti se protiv korupcije i kriminala, jačati povjerenje u pravosuđe, razvijati održiv i svim građanima dostupan zdravstveni sustav te stambene politike koje će jamčiti sigurnost, posebice mladim obiteljima.

Svjesni svih izazova i geopolitičkih okolnosti vodimo računa o sigurnosti, zbog čega ćemo u suradnji s partnerima u Europskoj uniji i NATO-u sustavno nastaviti s ulaganjima u jačanje naše vojske i policije te u sigurnost naših granica. Na načelima modernog hrvatskog suverenizma jačat ćemo međunarodni položaj i utjecaj Hrvatske na dobrobit hrvatskog naroda i hrvatske države.

Pet prioriteta programa Hrvatske demokratske zajednice „Za sve izazove“ su:

■ 1. Uspješna Hrvatska

■ 2. Vitalna Hrvatska

■ 3. Pravedna Hrvatska

■ 4. Održiva Hrvatska

■ 5. Suverena Hrvatska

1. USPJEŠNA HRVATSKA

Konkurentno gospodarstvo, obrazovanje i znanost i digitalno društvo

U doba digitalne transformacije i zelene tranzicije za uspješnost svake države ključno je razvijati kvalitetno obrazovanje i znanost, konkurentno gospodarstvo i tržište rada te digitalno društvo. U kontekstu sadašnjih geopolitičkih poremećaja to je čak važnije nego ikada. Ulaskom u europodručje i šengensko područje, prepoznavanjem pokretača rasta u inovacijama hrvatskih tvrtki te konkurentnošću industrije i izvoza, kao i mjerama pomoći kućanstvima i gospodarstvu uspjeli smo osigurati snažan rast gospodarstva i stvaranje novih radnih mjesta. Više od tri godine Hrvatska ima jednu od najvećih stopa rasta u Europskoj uniji i rekordan rast plaća, a inflacija pada već 15 mjeseci zaredom. Na temelju vrijednosti koje baštinimo – slobode pojedinca i poduzetništva te izgradnje socijalnog tržišnog gospodarstva – radit ćemo na konkurentnosti i inovativnosti te na izvoznoj orijentaciji hrvatskog gospodarstva. Ključna uporišta za izgradnju uspješne Hrvatske bit će napredno obrazovanje, znanost i digitalizacija. Nastavit ćemo redovit, otvoren i partnerski dijalog sa socijalnim partnerima kako bismo ispunili očekivanja građana i svima osigurali kvalitetne uvjete života.

Makroekonomska stabilnost za konkurentno gospodarstvo

U proteklom mandatu Hrvatska je pristupila šengenskom području, europodručju i Europskom stabilizacijskom mehanizmu koji nam osiguravaju veću otpornost na buduće krize. Zahvaljujući postignutoj makroekonomskoj stabilnosti, došli smo nadomak kategorije A – kreditnom rejtingu investicijske razine, a Hrvatska je prvi put u povijesti uvrštena među 38 naprednih gospodarstava svijeta prema klasifikaciji Međunarodnog monetarnog fonda. Naše eurokovanice danas krasi hrvatski nacionalni simboli poput šahovnice, zemljovida Hrvatske, kune, Nikole Tesle, glagoljice i stihova iz Gundulićeve Himne slobodi.

NAJVIŠI INVESTICIJSKI KREDITNI REJTING DOSAD

nadomak
A razine

prema sve tri vodeće rejting agencije

FitchRatings MOODY'S STANDARD & POOR'S

Porezno i administrativno rasteretili smo građane i gospodarstvo za gotovo 2 milijarde eura na godišnjoj razini. Povećali smo osnovni osobni odbitak i snizili stope poreza na dohodak i poreza na dobit. Proširili smo primjenu neoporezivih primitaka, propisali porezne olakšice za mlade i ukinuli prirez.

Vlada je subvencijama energenata, potporama, rekordnim osiguranim europskim sredstvima za oporavak i otpornost te izgradnjom poslovnog okruženja za inovacije, ulaganja, proizvodnju i izvoz bila oslonac gospodarstvu. S 4,3 % rasta bruto domaćeg proizvoda (BDP) u zadnjem kvartalu prošle godine ostvarili smo najveći gospodarski rast u Europskoj uniji.

Zahvaljujući djelotvornoj provedbi reformi i ulaganja iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (NPOO),

Hrvatskoj je do sada isplaćeno 3,5 milijarde eura od dostupnih 10 milijardi eura. Putem bespovratnih sredstava i zajmova iz Mehanizma za oporavak i otpornost, osigurali smo financiranje za nove reforme i ulaganja u obrazovanju, istraživanju i inovacijama, energetici, vodoopskrbi, prometu, zdravstvenom sustavu, obnovi i drugim sektorima.

Osmislili smo nove financijske instrumente kojima smo građanima omogućili da ulože više od 3,2 milijarde eura u narodne obveznice i trezorske zapise. U odnosu na 2016. godinu, kad je naš bruto domaći proizvod po stanovniku iznosio 62 % prosjeka Europske unije, do kraja 2023. dosegli smo 76%, čime smo nadmašili cilj od 75 % koji smo planirali realizirati do 2030. godine. U tom je razdoblju naš nominalni BDP povećan s 47 milijarda eura 2016. godine na 75,9 milijarda eura krajem 2023., a bruto domaći proizvod po stanovniku s 11 300 eura na gotovo 20 000 eura. Za 52 % povećan je broj aktivnih obrta te ih je danas 114 tisuća, čime smo pridonijeli i s 15 500 strukovnih stipendija. Donijeli smo i strateški okvir za upravljanje turizmom kako bi se osigurala njegova održivost te unaprijedila kvaliteta, a pritom smo s 20,6 milijuna dolazaka i 108 milijuna noćenja prošle godine ostvarili rekordne turističke rezultate. Osigurano je 1,3 milijarde eura za obnovu i izgradnju turističke infrastrukture, razvoj turističkih proizvoda, očuvanje okoliša i digitalizaciju. Prihodi od stranih turista povećani su za više od 50 posto u odnosu na 2016., a u prvih devet mjeseci 2023. godine iznosili su gotovo 13 milijarda eura.

PROSJEČNA NETO PLAĆA

+45 €

+6%

**rast
sa 704 € na 749 €**

2009.

2015.

+490 €

+65%

**nikad brži rast
sa 749 € na 1.239 €**

2016.

2024.

Rekordni rezultati na tržištu rada

Bilježimo rekordne visoke stope zaposlenosti (70 %), povijesni rekord broja osiguranika prošle sezone (1,68 milijuna) i nikad manju stopu nezaposlenosti (oko 6 %). Stopu nezaposlenosti mladih spustili smo na europsku razinu od 11 %, uz rekordan broj mladih zaposlenih na neodređeno vrijeme.

Prosječna plaća podignuta je za 65 % – sa 749 na 1239 eura, minimalac je udvostručen na 840 eura bruto, a medijalna plaća povećana je za 61 % u odnosu na 2016. godinu, sa 658 na 1059 eura.

Postigli smo visoku razinu socijalnog dijaloga sa sindikatima i poslodavcima gradeći kvalitetnija radna mjesta te poticajno poslovno okruženje. Osnovicu za državne i javne službenike povećali smo za 40 %, sa 678 na 947 eura, a u veljači 2024. godine donijeli smo povijesnu reformu sustava plaća u državnoj i javnim službama, kojom je u samo godinu dana osiguran rast mase plaća od 30%. Donijeli smo i Zakon o trgovini, kojim smo regulirali rad trgovina nedjeljom te omogućili da 200 tisuća radnika taj dan provede sa svojim obiteljima.

BDP PO STANOVNIKU

stagnacija dohotka

+98 €

10.782 €   10.880 €

2008.

2015.

snažan rast dohotka

+8.347 €

11.339 €   19.686 €

2016.

2023.

REKORDNA STOPA ZAPOSLENOSTI 70,7%

**pad s
1.611 tisuća
zaposlenih na
1.434 tisuće**

**-177.000
osiguranika**

2008.

2015.

**rast s
1.461 tisuća
zaposlenih na
1.653 tisuće**

**+192.000
novih osiguranika**

2016.

2023.

Moderan sustav obrazovanja i znanosti

Pokrenuli smo i investicijski ciklus za ulaganja u sve razine obrazovanje – od vrtića do fakulteta – od čak 2,7 milijarda eura. Prva smo vlada koja je osigurala besplatan školski obrok, besplatan školski prijevoz i besplatne udžbenike za učenike. Uspostavili smo i digitalni upis djece u obrazovanju te model fiskalne održivosti dječjih vrtića. Time smo omogućili uštede općinama, gradovima i roditeljima, a djeci kvalitetan odgoj i obrazovanje.

Nakon dvadeset godina donijeli smo novi Zakon o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti kako bismo uskladili sustav visokog obrazovanja i znanosti s potrebama gospodarstva. U našem smo mandatu dodijelili preko 100 tisuća socioekonomskih i STEM stipendija za mlade, a uložili smo i 180 milijuna eura u izgradnju ili obnovu 14 studentskih domova diljem Hrvatske, od čega je 11 novoizgrađenih. Provodimo reformu strukovnog obrazovanja te smo odredili i 26 regionalnih centara kompetentnosti u ključnim sektorima. Kako bi sva djeca imala jednake prilike, donijeli smo mjere za prevenciju mentalnih zdravstvenih problema. Osigurana je potpora pomoćnicima u nastavi i stručnim komunikacijskim posrednicima. Usto, uvedene su smjernice i financijska potpora za projekte rada s darovitim učenicima te sufinanciranje sudjelovanja na međunarodnim natjecanjima.

ULAGANJE U OBRAZOVANJE

2,7 milijardi €

✓ **ULAGANJA U VIŠE OD
800 DJEČJIH VRTIĆA**
i sufinanciranje rada

✓ **IZGRADNJA I
DOGRADNJA ŠKOLA**
za rad u jednoj smjeni

**BESPLATAN
ŠKOLSKI OBROK,
PRIJEVOZ I UDŽBENICI**
za učenike OŠ

**IZGRADNJA
ILI OBNOVA
14 STUDENTSKIH
DOMOVA**
180 milijuna €

Digitalna transformacija

Usvojili smo Strategiju digitalne Hrvatske do 2032. godine i osnovali Nacionalno vijeće za digitalnu transformaciju, kojim predsjeda predsjednik Vlade, kako bi se stvorila platforma državnih tijela, znanstvene i akademske zajednice te gospodarskih i stručnih udruženja za kvalitetno upravljanje procesom digitalne transformacije društva i gospodarstva. Dali smo svoj doprinos politici Europske unije „Put u digitalno desetljeće“ te ispunjavanju ciljeva toga programa. Danas gotovo svaki građanin Hrvatske ima elektroničku osobnu iskaznicu, a time i elektronički identitet koji vrijedi u Hrvatskoj i EU-u. Tijekom našega mandata vrijednost izvoza IT-sektora je učetverostručena – povećana je s 582 milijuna eura 2016. godine na 2,3 milijarde eura 2022. godine. Pritom, broj IT-poduzeća porastao je za više od 2000, na 8178, a broj zaposlenih u IT-industriji utrostručen je, s 14 tisuća na gotovo 39 tisuća. Digitalizirali smo sustave u pravosuđu, zdravstvu, obrazovanju, prometu, prostornom uređenju, graditeljstvu i državnoj imovini. Povezali smo zemljišne knjige i katastar te digitalizirali kulturnu baštinu i povijesnu građu Domovinskog rata. Usvojili smo Nacionalni program razvoja širokopojasne agregacijske infrastrukture. To će dodatno osigurati brzi internet za oko milijun građana, prije svega u ruralnim područjima, gdje nema dovoljnog komercijalnog interesa za ulaganja. Ulaganje u brzi internet preduvjet je za podizanje konkurentnosti hrvatskoga gospodarstva te za bržu integraciju Hrvatske u Jedinstveno digitalno tržište Europske unije.

Upravljanje državnom imovinom i prostorno uređenje

Donijeli smo Zakon o upravljanju nekretninama i pokretninama u državnom vlasništvu, kojim se funkcionalnom i financijskom decentralizacijom upravljanja državnim nekretninama omogućava brža realizacija infrastrukturnih i razvojnih projekata, što će ubrzati i olakšati investicije. Nastavljamo suzbijati bespravnu gradnju, a novim Informacijskim sustavom prostornog uređenja omogućili smo pristup informacijama o prostornim planovima nove generacije. Projektom digitalizacije akata o gradnji digitalizirano je više od 2 milijuna lokacijskih, građevinskih i uporabnih dozvola.

PROMETNO SMO SPOJILI HRVATSKU

PELJEŠKI MOST otvoren 26.7.2022.
STRATEŠKI PROJEKT CESTOVNOG POVEZIVANJA HRVATSKOG JUGA

Prometno povezivanje

Više od 4 milijarde eura ulažemo u razvoj prometne infrastrukture, a iz europskih sredstava ugovorena su čak 362 prometna projekta. Izgrađen je Pelješki most, kojim smo cestovno povezali jug Hrvatske. Izgrađena je spojna cesta (D403) kojom je riječka luka povezana na mrežu autocesta.

Izgrađene su obilaznice gradova poput Novog Marofa, Belog Manastira ili naselja Turnja u Karlovcu, obilaznica Apševci – Lipovac, koja je dio Srijemske granične transverzale, kao i obilaznica Omiša, koja je dio projekta Multimodalne platforme splitske aglomeracije. U izgradnji je puni profil Istarskog ipsilona te je probijena druga cijev tunela Učka, a u promet je puštena dionica koridora Vc od Belog Manastira do Osijeka.

Dovršava se autocesta do Siska, jedan od ključnih projekata za revitalizaciju Sisačko-moslavačke županije. Hrvatska se, dakle, bolje pozicionirala na europskim prometnim koridorima.

Time je dodatno učvršćen geoprometni položaj Hrvatske te su u europske koridore uključeni pojedini dijelovi Hrvatske poput željezničke i cestovne infrastrukture do Splita te željezničke i cestovne infrastrukture u Slavoniji. Pokrenuta su i rekordna ulaganja u morske luke i lučice na Jadranu.

Kultura, kulturne i kreativne industrije

Proračun namijenjen kulturi u našem je mandatu upeterostručen. Proveli smo reformu zakonodavnog okvira na području arhiva, knjižnica, muzeja, kazališta, audiovizualnih djelatnosti, upravljanja i financiranja kulture i autorskih prava. Uveli smo nove potpore za samostalne umjetnike (vizualne, plesne, novi cirkus), unaprijedili sustav potpora piscima i prevoditeljima, omogućili dostojanstvenu mirovinu za baletne umjetnike i ugovore na neodređeno za ostale kazališne umjetnike. Iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (NPOO) osigurali smo više od 30 milijuna eura za kulturne i kreativne industrije. Donijeli smo i provodimo Strategiju poticanja čitanja, udvostručili smo sredstva za knjigu i nakladništvo, pokrenuli programe razvoja publike, kao i Nacionalni program „Rođeni za čitanje“. Usvojili smo Nacionalni plan razvoja kulture i medija i postavili temelje za srednjoročno planiranje kulturnog razvoja. Obnavlja se više od 400 zgrada kulturne baštine stradalih u potresu. Diljem Hrvatske ulažu se nacionalna i europska sredstva u temeljnu kulturnu infrastrukturu i njezinu energetska obnovu, što uključuje knjižnice, muzeje, arhive, kazališta, centre za kulturu i bibliobuse.

■ Prioriteti u idućem mandatu

Na početku idućeg mandata revidirat ćemo Nacionalnu razvojnu strategiju te dodatno povećati ciljeve kojima ćemo se nastojati približiti najrazvijenijim članicama Europske unije. S težnjom k izvrsnosti, konkurentnosti i inovativnosti našeg društva radit ćemo na pokretačima rasta uspješne Hrvatske. Modernizirat ćemo obrazovni sustav, koji je ključan za razvoj vještina djece i mladih za zanimanja budućnosti. Radit ćemo na konkurentnosti gospodarstva, podizanju produktivnosti, rastu industrijske proizvodnje i razvoju prometne infrastrukture. Poticati ćemo istraživanje, inovacije i izvoz te podržavati obrtništvo, održiv turizam, kulturne i kreativne industrije te IT-sektor. Razvijat ćemo tržište rada uz jasan okvir za rast prosječne i minimalne plaće. Uvažavajući potrebe hrvatskog tržišta rada, ponajprije sektora građevine te turističkih i ugostiteljskih djelatnosti, regulirat ćemo i kontrolirati sustav radnih dozvola u Hrvatskoj, uz zaštitu stranih, ali i hrvatskih radnika.

Makroekonomska i fiskalna kretanja i izgledi

- Osigurat ćemo nastavak stabilnog rasta BDP-a, znatno iznad prosjeka država EU-a, čime ćemo dosegnuti najmanje 80 % prosječne razine razvijenosti Europske unije.
- Planiramo daljnje usporavanje inflacije na manje od 2 % u idućem mandatu.
- Posebnu pozornost posvetit ćemo trajnom smanjenju udjela javnog duga u BDP-u, ispod praga od 60 %, te održavanju proračunskog manjka ispod referentne razine od 3 % BDP a do kraja srednjoročnog razdoblja.

- Fiskalna politika u narednom srednjoročnom razdoblju bit će usmjerena k jačanju fiskalne održivosti, vodeći istodobno računa o socijalnoj uključenosti te o jačanju konkurentnosti i otpornosti našega gospodarstva.
- Osigurat ćemo daljnji rast kreditnog rejtinga Hrvatske kako bi prvi put dosegnuo kategoriju A, odnosno iznadprosječnu kreditnu razinu.
- Povećat ćemo pravednost poreznog sustava stavljajući veće težište na porezno rasterećenje rada.
- Uvest ćemo registar stanovništva zahvaljujući kojem ćemo moći bolje i pravednije provesti mjere socijalne politike, a građane osloboditi nepotrebnih administrativnih formalnosti.

Poticaj razvoju financijskog tržišta

- Dosadašnja ulaganja države u tržišnu infrastrukturu iskoristit ćemo za razvoj domaćeg tržišta vrijednosnih papira privlačenjem domaćih i regionalnih stranih izdavatelja i investitora.
- Uvest ćemo mjere za poticanje novih ulagatelja i novih izdavatelja vrijednosnih papira na domaćem tržištu kapitala, uključujući mjere usmjerene na povećanje financijske pismenosti.
- Građanima će se nastaviti nuditi ulaganja u državne vrijednosne papire.
- Osim daljnjeg oslanjanja na kreditne institucije za financiranje razvoja gospodarstva (uz poticanje jačanja konkurencije među kreditnim institucijama) poticat će se razvoj nebankarskih financijskih institucija kao izvora financiranja poduzeća na domaćem tržištu kapitala.
- Hrvatska banka za obnovu i razvoj više će se uključiti u financiranje strateških sektora gospodarstva i ostvarivanje strateških ciljeva zemlje, i izravno i stvaranjem preduvjeta za privlačenje privatnog kapitala iz financijskog sektora.
- Poduzet ćemo odgovarajuće mjere kako bi financijske institucije odnosno posrednici iz Europske unije koji nemaju sjedište u Hrvatskoj, a u nju znatno ulažu, mogli preseliti svoje sjedište u Hrvatsku da im se tako osiguraju jednaki uvjeti poslovanja kao u drugoj državi članici.
- Odredit će se vlasnička politika kako bi se jasnije i transparentnije utvrdila uloga države u upravljanju pravnim osobama u državnom vlasništvu, kao i odgovornost vlasničkih tijela uključenih u provedbu te kako bi se izričito naveli razlozi za vlasništvo u državnim poduzećima i time ojačala uloga državnog vlasništva.

Konkurentno i inovativno gospodarstvo

- Tvrtkama ćemo pojednostavniti administrativne formalnosti i time uštedjeti više od 300 milijuna eura, što ćemo postići digitalizacijom i racionalizacijom usluga državnih i javnih tijela.
- Gospodarstvo ćemo rasteretiti za najmanje dodatnih 135 milijuna eura neporeznih i parafiskalnih nameta.
- Pored ostvarenih 15 milijarda eura izravnih stranih ulaganja u posljednjih pet godina nastavljamo s reformama donošenjem Nacionalnog plana za poticanje ulaganja i izmjenama Zakona o poticanju ulaganja.
- Povećat ćemo iznose novčanih potpora za privatne investicijske projekte i učiniti Hrvatsku poželjnijom investicijskom destinacijom.

- Kreirat ćemo daljnje mjere za stvaranje poticajnog poslovnog okruženja, očuvanje tradicijskih i umjetničkih obrta, prepoznatljivosti i produktivnosti zadruga te za razvoj poduzetništva žena.
- Unaprijedit ćemo zakonodavni okvir kojim ćemo povećati potpore za poduzetnike u provedbi istraživačko-razvojnih projekata.
- U okviru Strategije pametne specijalizacije (S3) osigurat ćemo poticanje privatnih istraživačko-razvojnih projekata u iznosu većem od 250 milijuna eura.
- Donijet ćemo Nacionalni plan industrijskog razvoja i poduzetništva do 2027. godine i provoditi mjere koje pridonose otpornosti industrije i poduzetništva, poticanju produktivnosti i nulte neto emisije industrije i poduzetništva. Promicat ćemo razvoj vještina, ulaganje u strateške sektore i uključivanje u globalne lance vrijednosti.
- Putem aktivnosti Europskih digitalnih inovacijskih centara malim i srednjim poduzećima pružat će se besplatne usluge iz područja inovacija, digitalizacije proizvoda i razvoja digitalnih vještina.
- Povećat ćemo konkurentnost hrvatskog poduzetništva na međunarodnom tržištu pomoću potpora za nastup na međunarodnim sajmovima i potpora za uvođenje normi za certifikaciju proizvoda, usluga i procesa, i to u iznosu od najmanje 50 milijuna eura.

Turizam

- Zakonom o turizmu osigurat ćemo daljnju decentralizaciju upravljanja destinacijama na temelju transparentnih pokazatelja, kao i ciljana ulaganja u javnu infrastrukturu i poticanje ulaganja poduzetnika koja doprinose razvoju održivog turizma.
- Pozicionirat ćemo obiteljski smještaj kao dodanu vrijednost hrvatskog turizma i sustavno ćemo ulagati u poboljšanje kvalitete i brendiranje smještaja kod domaćina.
- Nastavit ćemo sufinancirati projekte koji doprinose razvoju cjelogodišnjeg turizma s naglaskom na zdravstveni, sportski i kongresni turizam, enogastronomiju i nautiku.
- Proširenjem Hrvatske turističke kartice na povoljnije usluge u velikom broju turističkih atrakcija i ugostiteljskih objekata učinit ćemo turističke sadržaje domaćim turistima cjenovno dostupnijima.
- Usmjerit ćemo sustav turističkih zajednica na aktivnosti upravljanja destinacijom i financiranjem projekata koji doprinose cjelogodišnjem turizmu, osobito u slabije razvijenim destinacijama i na kontinentu.

Sigurnija radna mjesta i razvijenije tržište rada

- Prosječna mjesečna neto plaća dosegnut će 1600 eura, a minimalna bruto plaća 1250 eura.
- Potaknut ćemo otvaranje 125 tisuća novih radnih mjesta i dostići stopu zaposlenosti od 75 % te ćemo za to uložiti 700 milijuna eura putem mjera aktivne politike zapošljavanja.
- Do kraja mandata imat ćemo više od 1,7 milijuna zaposlenih.
- Stopu nezaposlenosti smanjit ćemo ispod 5 %, a stopu nezaposlenosti mladih ispod 10 %.
- Radi poticanja dugoročnog zaposlenja, osobito mladih, povećat ćemo broj ugovora na neodređeno, a udjel ugovora na određeno spustit ispod 15 %.
- Redefinirat ćemo uvjete obavljanja studentskih poslova te omogućiti studentima priznavanje njihova rada u staž mirovinskog osiguranja.
- Radi stjecanja potrebnih vještina i veće produktivnosti koje zahtijevaju tehnološke i druge promjene na tržištu rada poticat ćemo uključivanje najmanje 90 tisuća zaposlenih i nezaposlenih osoba u cjeloživotno obrazovanje.
- S obzirom na pozitivne trendove na tržištu rada poticajnim ćemo mjerama intenzivirati povratak hrvatskih državljana iz drugih zemalja.
- Kako bismo još bolje povezali potrebe tržišta rada s obrazovnim sustavom, dodatno ćemo ojačati povezanost tržišta rada i obrazovnog sustava daljnjim razvojem Portala za napredno praćenje tržišta rada.
- Nastavit ćemo poticati zapošljavanje osoba s invaliditetom, za što ćemo osigurati više od 100 milijuna eura, a na tržište rada uključiti još 6000 osoba.
- Osnovat ćemo posebni Ured Vlade za socijalno partnerstvo, čime će se dodatno unaprijediti razina socijalnog dijaloga.
- Osnažit ćemo integraciju stranih radnika na hrvatsko tržište rada programima učenja hrvatskoga jezika i njihovim pravovremenim informiranjem o njihovim pravima i obvezama na tržištu rada.
- Produžit ćemo rok važenja dozvole za privremeni boravak digitalnih nomada na 18 mjeseci.

Odgovori obrazovanje

- Osigurat ćemo mjesto u vrtiću za svako dijete u Hrvatskoj do 2030. godine.
- Produljit ćemo obvezno obrazovanje u dječjem vrtiću od pedagoške godine 2028./2029. za svu djecu stariju od četiri godine.
- Osigurat ćemo pristupačniju cijenu vrtića za roditelje povećanjem sufinanciranja rada vrtića u godišnjem iznosu od 100 milijuna eura.
- Ulaganjem od 1,5 milijarda eura u osnovne škole omogućit ćemo svim učenicima osnovnih škola pohađanje nastave u jednoj smjeni od školske godine 2027./2028. te uvođenje cjelodnevnih škola. Time će se školski dan obogatiti raznovrsnim oblicima učenja, izbornim izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima, osigurati sveobuhvatan razvoj učenika te omogućiti kvalitetnije obiteljsko vrijeme nakon škole.

- Svakoj osnovnoj školi osigurat ćemo sportsku dvoranu i pripadajuća sportska igrališta.
- Ulaganjem u školske kuhinje i blagovaonice omogućit ćemo kuhane obroke za sve učenike osnovnih škola.
- Promicat ćemo upis obrazovnih programa za deficitarna zanimanja i zanimanja budućnosti kojima se učenike usmjerava i priprema za ulazak na tržište rada. Time ćemo im pružiti praktična znanja i vještine potrebne za konkurentno zapošljavanje, daljnje obrazovanje i stjecanje temeljnih kompetencija, što potiče gospodarski rast i inovacije u društvu.
- Poticati ćemo stjecanje i unaprjeđenje vještina za obrtništvo i poduzetništvo. U tu svrhu jačat ćemo strukovno obrazovanje, dodjeljivati potpore gospodarskim subjektima koji provode naukovanje te dodjeljivati stipendije učenicima koji se obrazuju u deficitarnim obrtničkim zanimanjima. Osim toga, poticati ćemo rad učeničkih zadruga, vježbeničkih tvrtki i studentskih inkubatora, za što ćemo izdvojiti 68 milijuna eura.
- Povećat ćemo broj učenika u gimnazijskim programima, što je preduvjet jačanju sveučilišnog visokog obrazovanja.
- Kako bismo odgovorili na rastuću potrebu brige za mentalno zdravlje mladih, osnovat ćemo mreže mobilnih timova za brigu o mentalnom zdravlju učenika i studenata.
- Daljnjim ulaganjima od 100 milijuna eura u specijalizirane centre za odgoj i obrazovanje učenicima s teškoćama omogućit će se stjecanje znanja, razvijanje sposobnosti i vještina te oblikovanje stavova potrebnih za budući život i rad i/ili nastavak obrazovanja.
- Kako bi se učenicima s teškoćama pružila veća podrška za daljnju inkluziju, u cjelodnevnoj školi osigurat ćemo bolje materijalne i kadrovske uvjete za rad s njima.
- Osnovat ćemo nacionalni kamp za rad s darovitim učenicima i stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih djelatnika.
- Definirat ćemo minimalnu satnicu učeničkog rada.
- Programima cjeloživotnog obrazovanja osigurat ćemo se da pojedinci budu spremni za izazove suvremenog društva i tržišta rada te da kontinuirano unaprjeđuju svoje vještine i znanja tijekom cijeloga života.
- Radi boljeg prepoznavanja i valoriziranja različitih oblika učenja i stjecanja znanja i vještina izvan formalnih obrazovnih institucija uspostaviti ćemo kvalitetan sustav vrednovanja neformalnog i informalnog učenja.
- Kako bi se povećala atraktivnost Hrvatske za privlačenje velikih stranih kompanija ili sjedišta europskih agencija, u čemu je preduvjet mogućnost školovanja djece u međunarodnoj školi, pokrenut ćemo postupak za otvaranje Europske škole u Zagrebu.

Visoko obrazovanje i znanost

- Programskim financiranjem potaknut ćemo usklađivanje studijskih programa i upisnih kvota s potrebama tržišta rada, s Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom i s preporukama za obrazovnu upisnu politiku i politiku stipendiranja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.
- Poboljšanjem digitalne nastavne infrastrukture, osnaživanjem digitalne kompetencije nastavnika za poučavanje te potpunom uspostavom digitalnog registra diploma unaprijedit ćemo kvalitetu visokog obrazovanja, za što ćemo do 2026. godine uložiti 84 milijuna eura.
- Poticati ćemo mobilnost studenata i profesora, međunarodnu suradnju sveučilišta te pokretanje združenih studija preko alijansi europskih sveučilišta.
- Nastavit ćemo s ulaganjem u izgradnju nove infrastrukture studentskih domova i modernizaciju postojeće, što će većem broju studenata osigurati smještaj u studentskom domu.
- Uspostavit ćemo mrežu studentskih poliklinika, čime ćemo osigurati primarnu i specijalističku zdravstvenu skrb u mjestu studiranja.
- U suradnji s visokim učilištima radit će se na povećanju broja studenata na studijskim programima koji pridonose obrazovanju stručnjaka u područjima koja su osobito važna za dostupnost i kvalitetu socijalnih usluga, poput logopeda, edukacijskih rehabilitatora i socijalnih pedagoga.
- Razvit ćemo nove međuinstitucionalne suradničke projekte mladih znanstvenika kojima će se stvoriti uvjeti za izvrsnost, karijerno napredovanje te temelj za buduću veću međunarodnu prepoznatljivost.
- Pokrenut ćemo novi programski okvir za ciljana znanstvena istraživanja i razvoj inovativnih tehnologija budućnosti. U suradnji znanstvene zajednice i gospodarstva pokretat će se projekti razvoja novih tehnologija poput robotike, umjetne inteligencije, računarstva visokih performansi, kvantnih komunikacija, bioinformatike, farmakogenomike i personaliziranih lijekova.
- Financirat ćemo projekte istraživanja i primjene novih tehnologija iz područja brige o zdravlju, sigurnosti, zelene i čiste energije, održive hrane, razvoja mikroprocesora i drugih strateških područja.
- Osnovat ćemo institut za tehničke znanosti koji će se baviti naprednim primijenjenim istraživanjima iz područja pametnog i zelenog prometa, svemirskih tehnologija i niskougličnih izvora energije.
- Hrvatska će pristupiti Konvenciji o osnivanju Europskog sveučilišnog instituta za što su već poduzeti koraci, što će studentima i istraživačima omogućiti uključivanje u neke od najprestižnijih doktorskih i poslijedoktorskih studija iz područja društvenih znanosti. Osim toga, time će se povećati znanstvena izvrsnost, osigurati uključivanje hrvatskih znanstvenika u međunarodne mreže dok će se polaznicima programa pružiti kvalitetno obrazovanje što će pridonijeti napretku zemlje.

Upravljanje državnom imovinom

- U središte upravljanja stavit ćemo sve nekretnine strateške važnosti od čije se uporabe ili raspolaganja može očekivati znatna gospodarska, financijska, razvojna ili društvena korist za Hrvatsku.
- Utvrdit će se financijski i nefinancijski ciljevi i indikatori (KPI) za poduzeća u državnom vlasništvu, čime će se povećati efikasnost i naglasiti uloga države kao aktivnog vlasnika. Unaprijedit će se i koordinacija i dijeljenje informacija na državnoj razini te osnažiti uloga i odgovornost nadzornog odbora i uprave poduzeća za poslovanje poduzeća u državnom vlasništvu. Pritom će se primanje članova uprava nastojati povezati s ostvarenim rezultatom te staviti naglasak na profesionalizaciju i povećanje neovisnosti. Rješenje koje će se predložiti bit će usklađeno s potrebama države, ali i najboljom svjetskom praksom (zemalja članica OECD-a).

Prostorno uređenje

- Transformacijom planova nove generacije i pretvorbom analognih planova u digitalne u potpunosti ćemo uspostaviti sustav prostornog planiranja.
- Uspostavit ćemo sustav koordinacije za provedbu decentraliziranog modela upravljanja nekretninama u državnom vlasništvu.
- Izradit ćemo novu desetogodišnju Strategiju upravljanja nekretninama i pokretninama u državnom vlasništvu.
- Definiranjem strateških projekata pripremat ćemo atraktivna zemljišta i objekte za novi investicijski ciklus u zelene i održive nekretnine prema najvišim svjetskim standardima.
- Projektnim pristupom omogućit ćemo pripremu i provedbu strateških projekata u svim razvojnim fazama primjenjujući suvremene razvojne metode.
- Radi potpunog suzbijanja nezakonite gradnje intenzivirat ćemo mjere prevencije i sankcioniranja svih prekršitelja.
- Novim Zakonom o prostornom uređenju onemogućit ćemo bespravnu gradnju, a omogućiti bolje planiranje prostora.
- Donijet ćemo prostorni plan isključivog gospodarskog pojasa Republike Hrvatske u Jadranskom moru kao prostorni plan posebnih obilježja državne razine. Prostorni plan isključivog gospodarskog pojasa vitalno je važan za Hrvatsku jer će odrediti smjer gospodarskog korištenja tog prostora kao i njegovu zaštitu.
- Do kraja 2030. dovršit ćemo iznimno opsežan posao ažuriranja katastarskih i zemljišnoknjižnih podataka, što je preduvjet za učinkovito funkcioniranje tržišta nekretnina te za kvalitetno prostorno planiranje i gradnju.
- Ažurnim i pouzdanim podacima omogućit ćemo građanima, javnom i privatnom sektoru dostupnost ažurnih podataka u realnom vremenu, ali i pridonijeti razvoju poduzetništva, unapređenju poslovnog okruženja te rastu investicija.

Digitalna i zelena tranzicija društva, industrije i poduzetništva

- Ojačat ćemo Nacionalni centar za kibernetičku sigurnost i još snažnije ga povezati s poduzetništvom kako bismo gospodarstvu omogućili sposobnost obrane od rastućih sigurnosnih prijetnji iz kibernetičkoga prostora.
- Sufinancirat ćemo izgradnju najmodernije svjetlovodne pristupne komunikacijske infrastrukture u slabije naseljenim područjima gdje nema dostatnog komercijalnog interesa i time osigurati pristup brzom i stabilnom internetu za više od 200 000 dodatnih kućanstava diljem Hrvatske.
- Uspostavit ćemo Digitalni poštanski kovčežić, kojim ćemo građanima omogućiti jedinstven kanal primanja digitalne pošte. Time ćemo omogućiti ekološki održivu, bržu, jeftiniju i sigurniju dostavu velikoga broja poštanskih pošiljki.
- Radi ubrzavanja i povećanja sigurnosti prometa modernizirat ćemo telekomunikacije željezničke mreže u Hrvatskoj uvođenjem modernih komunikacijskih sustava kao preduvjeta automatizacije.
- Nastavit ćemo poticati projekte istraživanja i razvoja novih digitalnih i ekoloških održivih proizvoda i usluga u kojima uporaba novih tehnologija i znanja treba dovesti do daljnje zelene tranzicije, ali i do jačanja izvoza visokotehnoloških proizvoda razvijenih i proizvedenih u Hrvatskoj.
- Uspostavit ćemo jedinstveno upravno mjesto u više od tisuću poštanskih ureda dostupnih u 800 naseljenih mjesta, na kojima ćemo građanima omogućiti korištenje svih usluga države – od podnošenja zahtjeva prema tijelima državne uprave do izdavanja svih vrsta dokumenata. Time će usluge države postati još jeftinije i dostupnije svim građanima, a posebno onima na slabije naseljenim i ruralnim područjima Hrvatske.
- Uspostavit ćemo mobilnog virtualnog operatora kritičnih komunikacija u državnom vlasništvu, kojim će se svim žurnim službama i onima koji sudjeluju u otklanjanju kriza, omogućiti moderna i u svim uvjetima dostupna podatkovna i glasovna komunikacija.
- Radi brže i jednostavnije uspostave novih, sigurnih i ekološki prihvatljivih digitalnih usluga nastavit ćemo razvijati Centar dijeljenih usluga kao državni oblak smješten u dva najmodernija podatkovna centra na različitim potresnim zonama Hrvatske i još snažnije konsolidirati i zaštititi državnu informacijsku infrastrukturu.
- Donijet ćemo Nacionalni plan za razvoj umjetne inteligencije te olakšati i poticati razvoj usluga temeljenih na umjetnoj inteligenciji uz istovremeni razvoj okruženja koje će osigurati da se umjetna inteligencija rabi pouzdano i sigurno.
- Razvijat ćemo više digitalnih usluga koje prate gospodarstvo, jačati konkurentnost digitalnih i kreativnih industrija te dati podršku digitalizaciji malog i srednjeg poduzetništva.
- Bespovratnim poticajnim sredstvima potaknut ćemo poduzeća na primjenu pametnih rješenja i digitalnih alata u proizvodnim procesima i poslovanju.
- Za poduzeća prerađivačke industrije koja provode tranziciju radi postizanja nulte stope emisija uspostaviti ćemo poseban program jamstava vrijedan 50 milijuna eura.
- Poticati ćemo mala i srednja poduzeća na edukaciju i osposobljavanje vlastitih zaposlenika, posebice inženjera i voditelja projekata, i to jačom suradnjom s akademskom zajednicom i obrazovnim institucijama, za što ćemo osigurati 10 milijuna eura.

**Koridorom 5c
prometno smo
povezali
Baranju!**

**probijena druga
cijev tunela Učka
i puni profil
Istarskog ipsilona!**

Promet

- Radi modernizacije željezničkoga prometa u idućih 10 godina uložiti ćemo 6 milijarda eura u željezničku infrastrukturu. Ulaganja će biti usmjerena u izgradnju nove te u obnovu i rekonstrukciju postojeće željezničke mreže, kao i na nastavak nabave novih vlakova (niskopodnih i baterijskih).
- Završiti ćemo provedbu započetih cestovnih projekata s naglaskom na kapitalne projekte – izgradnju brzih cesta, obilaznica te dionica na Jadransko-jonskom koridoru.
- Uvesti ćemo elektroničku naplatu cestarine na autocestama diljem Hrvatske, bez zaustavljanja vozila i s beskontaktnim načinima plaćanja, što će skratiti vrijeme putovanja.
- Diljem Jadrana nastaviti ćemo s renesansom obale i s ulaganjima u izgradnju i dogradnju luka državnog, županijskog i lokalnog značaja, a financirati ćemo izgradnju i 2 tisuće komunalnih vezova.
- Radi osiguranja opće upotrebe pomorskog dobra, zaštite javnog interesa i očuvanja jednog od najvrjednijih prirodnih resursa osnažiti ćemo sustav upravljanja pomorskim dobrom.
- Izgraditi ćemo nove luke nautičkog turizma koje će biti zelene i potpuno digitalizirane marine te središte nekih od najnovijih tehnologija u pomorstvu.
- Nastaviti ćemo obnovu flote brodova lučkih kapetanija i time ojačati sustav traganja i spašavanja na moru.

- Provedbom infrastrukturnih projekata razvijat ćemo luke na unutarnjim plovnim putevima. Jačat ćemo sigurnost i zaštitu okoliša vodnih putova kako bismo maksimalno iskoristili naš potencijal za promet unutarnjim vodnim putevima, što je, u kombinaciji sa željezničkim intermodalnim prometom, jedan od ekološki najprihvatljivijih vidova prometa.
- Nastavit ćemo provedbu infrastrukturnih projekata kojima je cilj modernizacija infrastrukture zračnih luka s posebnim naglaskom na dekarbonizaciji i digitalizaciji svih procesa u zračnim lukama.
- Usvojiti ćemo logistički koncept za Hrvatsku kojim ćemo definirati lokacije i izgraditi nove multimodalne terminale te razviti novi intermodalni pravac Zagreb – Rijeka sa spojem na budući terminal Krk. Taj pravac uključivat će novu dvokolosječnu nizinsku prugu Zagreb – Rijeka po trasi određenoj studijama izvodljivosti, zatim most i vijadukt Krk sa spojnim prugama i cestovnim prometnicama, lučki terminal na otoku Krku i kargocentar Zagreb.
- Iskoristit ćemo prometni položaj Hrvatske za daljnji razvoj logističkih centara, osobito na koridorskim prugama. U tijeku je rad na nacionalnom logističkom konceptu koji će biti temelj za daljnja ulaganja, a kojim će biti definirana područja koja bi bila optimalna za izgradnju logističkih centara. Sredstva bi se dodjeljivala na temelju javnih poziva i za tu su namjenu već osigurana određena sredstva iz europskih fondova. Tim projektima namjeravamo snažno razvijati Luku Vukovar te što bolje iskoristiti jedinstven položaj Hrvatske, koja povezuje Jadran i Dunav.
- Osigurati ćemo nabavu i gradnju novih brzih putničkih brodova – katamarana na električno-solarni pogon – koji će imati nultu stopu štetnih emisija CO₂, za što smo osigurali i sredstva iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti.

Kultura, baština i kulturne i kreativne industrije

- Provesti ćemo reformu zakonodavnog okvira za obavljanje umjetničke djelatnosti, unaprijediti status umjetnika, olakšicama stimulirati tržište umjetnina i umjetnicima osigurati prostor za rad.
- Izmjenama Zakona o audiovizualnim djelatnostima omogućiti ćemo dodatno financiranje radi poticanja investicija u audiovizualnu djelatnost i ostale kulturne i kreativne industrije.
- Po uzoru na Hrvatski audiovizualni centar osnovat ćemo Centar za knjigu kao neovisnu agenciju koja će promicati knjigu i čitanje.
- Razvijati ćemo nove programe potpore razvoju publike uključujući i „kulturnu iskaznicu“ namijenjenu srednjoškolcima, koja će im osigurati financiranje ulaznica za kulturna događanja, kupnju knjiga i pristup drugim kulturnim sadržajima.
- Nakon uspostave portala e-Kultura uspostaviti ćemo i Nacionalni arhivski informacijski sustav i sustav e-Konzervatorske podloge.
- Osigurati ćemo sredstva za nastavak digitalizacije filmske baštine nabavom opreme, dodatnim zapošljavanjima i edukacijom djelatnika, a osigurati će se i jačanje i autonomija Hrvatske kinoteke.
- Donijeti ćemo novi zakon o zaštiti i očuvanju kulturne baštine, dovršiti ćemo cjelovitu obnovu kulturne baštine stradale u potresu i provesti projekte energetske obnove kulturne baštine.

2. VITALNA HRVATSKA

Kvalitetan život, demografska obnova, djeca i mladi

Prosperitet i napredak Hrvatske ovisi ponajprije o njezinoj vitalnosti. Zato je ključno ulagati u podizanje kvalitete života, u demografsku obnovu te u djecu i mlade, što je jedan od naših prioriteta. Iako smo se u protekla dva mandata suočavali s krizama bez presedana, nismo ni u jednom trenutku obustavili ulaganja u te ciljeve. Mjerama državnog intervencionizma i paketima pomoći vrijednima 7,7 milijarda eura koji odražavaju društvenu solidarnost, spriječili smo poskupljenje struje, plina i goriva te ograničili cijene 30 vrsta proizvoda. Time smo zaštitili kupovnu moć građana i solidarno pomogli najugroženijima među nama. Donijeli smo Strategiju demografske revitalizacije i Nacionalni program za mlade, a mirovine su rasle za 63 %. Vođeni obiteljskim vrijednostima nastavit ćemo osnaživati djecu, mlade i obitelji. Osigurat ćemo dostojanstvenu starost umirovljenicima, a sustav socijalne skrbi učiniti još djelotvornijim. U skladu s načelom supsidijarnosti i dalje ćemo graditi partnerstvo s općinama, gradovima i županijama te jačati politiku ravnomjernog regionalnog razvoja koja čini okvir za stvaranje jednakih mogućnosti i kvalitetnijeg života, što je ključ demografske revitalizacije Hrvatske.

Demografski razvoj, djeca i mladi

Donijeli smo Strategiju demografske revitalizacije do 2033. godine i udvostručili obuhvat obitelji i djece koji primaju dječji doplatak te njegov iznos. Utrostručili smo roditeljske naknade na 995,44 eura. Uveli smo novo pravo – očinski dopust – a od prošle godine povećana su materijalna prava pojedinih skupina zaposlenih i samozaposlenih roditelja sa 70 % proračunske osnovice, odnosno 309 eura, na 125 % proračunske osnovice, odnosno 551,80 eura. U proteklim godinama radili smo na stvaranju kvalitetnijih i jednakih mogućnosti za djecu i mlade u svim dijelovima Hrvatske. Ukinuli smo provedbu mjere stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa (SOR), koja je rušila cijenu rada mladih, a broj mladih zaposlenih na određeno smanjen je za gotovo 40 tisuća, sa 138 na 99 tisuća. Više od 100 tisuća mladih uključeno je u mjere zapošljavanja, a broj mladih zaposlen na neodređeno povećan je sa 122 na 195 tisuća. Više smo nego udvostručili iznos studentske satnice, s 2 na 5,25 eura, te smo omogućili rad preko studentskih ugovora izvanrednim studentima.

MJERE ZA OBITELJ

**RIJEŠENO STAMBENO
PITANJE 35.000
MLADIH OBITELJI**
kroz mjeru
subvencioniranja
stambenih kredita

**UTROSTRUČENE
RODITELJSKE
NAKNADE**
sada iznose 995 €

**IZNOS DJEČJEG
DOPLATKA POVEĆAN
S 309 € NA 618 €**
broj djece koji
primaju doplatku
rastao na 511.000

271.000 OBITELJI
primatelja doplatka za
djecu

**UVEDEN OČINSKI
DOPUST**

Mjerama samozapošljavanja podržano je 10 tisuća poslovnih ideja mladih, a ekonomsko osamostaljivanje mladih poticali smo mjerama zapošljavanja, porezne i stambene politike. Mlade do 25 godina oslobodili smo plaćanja poreza na dohodak, a mladima do 30 godina tu smo obavezu prepolovili. Zahvaljujući tome 180 tisuća mladih dobilo je povrat poreza u vrijednosti od 110 milijuna eura.

Oko 35 tisuća mladih obitelji osiguralo je svoj dom putem mjere subvencioniranih stambenih kredita, a još 2 tisuće putem programa Društveno poticajne stanogradnje. Radi aktivnijeg sudjelovanja mladih u donošenju odluka na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini unaprijeđen je Zakon o savjetima mladih.

MJERE ZA MLADE

2,5x

**MINIMALNA
STUDENTSKA
SATNICA**

porast s 2 € na 5,25 €

POVRAT POREZA
za 180.000 mladih
godišnje

**195.000 MLADIH
RADI NA UGOVOR
NA NEODREĐENO**

**VIŠE OD 100.000
STIPENDIJA**

RAST ZA 31%
broja mladih
poljoprivrednika

Veće mirovine

Mirovinski sustav dodatno smo unaprijedili provedenim reformama i time osigurali veća mirovinska primanja za naše umirovljenike i starije osobe. Prije četiri godine bili smo najavili rast mirovina od 10 % do 2024., a one su povećane za 63 %. Najniže mirovine povećali smo za 68 %, a obiteljske za 10 %. Ukinuli smo plaćanje dodatnog zdravstvenog doprinosa od 3 %, a ukinuli smo i krizne mjere za umirovljenike koji su ostvarili mirovinu prema posebnim propisima, njih 96 tisuća. Uveli smo nacionalnu naknadu za starije osobe te je podigli na 150 eura, a umirovljenicima smo usmjerili i osam paketa pomoći ukupno vrijednih 536 milijuna eura.

MIROVINE

8 PAKETA POMOĆI

536 milijuna €
našim umirovljenicima

**PROSJEČNA
SVEUKUPNA
NETO MIROVINA**
s 355 € na 580 €

**NACIONALNA
NAKNADA ZA STARIJE**
podignuta na 150 €

**RAST NAJNIŽE
MIROVINE**
2016.-2024.

**18 CENTARA ZA
STARIJE OSOBE**
pokrenuta izgradnja

**RAST
OBITELJSKE
MIROVINE**
2016.-2024.

Socijalna skrb

Proveli smo reformu sustava socijalne skrbi te osigurali sredstva za izgradnju 18 centara za starije osobe u 18 županija. Iz programa ZAŽELI – zapošljavanje žena financirana su 1184 projekta vrijedna više od 292 milijuna eura putem kojih je ugovoreno zapošljavanje više od 22 tisuće žena u pružanju usluga potpore i podrške za 129 tisuća starijih i nemoćnih osoba.

Poboljšali smo materijalna prava osoba s invaliditetom. Osobnu invalidninu povećali smo sa 199 na 232 eura te smo ukinuli prihodovni i imovinski cenzus. Usustavili smo pružanje usluge osobne asistencije, podigli osobnu invalidninu i donijeli prvi Zakon o inkluzivnom dodatku, kojim smo za 50 do 70 % povećali naknade osobama s invaliditetom. U prošlom mandatu uveli smo tri razine naknada za roditelje njegovatelje i povećali njihove iznose. Roditeljima njegovateljima produžili smo korištenje naknade za 10 mjeseci.

Unaprijedili smo sustav korištenja prava osoba s invaliditetom na području mobilnosti i pristupačnosti uvođenjem Europske iskaznice i Europske parkirališne karte za osobe s invaliditetom, i to bez ikakve potrebe za podnošenjem zahtjeva osoba s invaliditetom i bez troška za korisnike. Time je Hrvatska postala prva članica EU-a koja je uspostavila takav sustav.

Ujednačen razvoj svih krajeva Hrvatske

Ravnomjerni regionalni razvoj poticali smo nacionalnim i europskim sredstvima, fiskalnom i funkcionalnom decentralizacijom, ulaganjem u infrastrukturu i osiguranjem pristupa javnim uslugama u svim dijelovima Hrvatske. Uspostavili smo redovite sastanke sa županijama, općinama i gradovima s kojima smo dogovarali mjere različitih javnih politika. Iako najmlađa članica Europske unije, dobrom organizacijom sustava europskih fondova u cijelosti smo iskoristili prvu punu financijsku omotnicu sredstava te smo je završili u plusu većem od 14 milijarda eura. Izmjenom karte regionalnih potpora i podjelom Hrvatske na četiri NUTS2-regije stvoreni su preduvjeti za povećanje stopa sufinanciranja za sve regije.

Prvi smo put uspostavili strateški okvir za upravljanje razvojem te je usvojen najvažniji nacionalni dokument strateškog planiranja, Nacionalna razvojna strategija do 2030. Osigurali smo ujednačen razvoj svih krajeva Hrvatske realizacijom više od 5000 infrastrukturnih projekata važnih za podizanje kvalitete života i razvoj brdsko-planinskih, potpomognutih i otočnih područja. Pokrenuli smo razvojne programe za Slavoniju, Baranju i Srijem te posebne programe za Dalmatinsku zagoru, Liku, Gorski kotar, Banovinu, Ravne kotare, Bukovicu i Neretvansku dolinu. Više od tri milijarde eura uloženo je u razvoj otoka, a omogućili smo i poseban program u kojem otočani sami odlučuju o ulaganjima u javno-društvenu, kulturno-turističku i poslovnu infrastrukturu, vodeći pritom računa o zaštiti i očuvanju jedinstvenog ekosustava hrvatskih otoka. Izgradnjom i dogradnjom luka na otocima omogućava se bolje prometno međusobno povezivanje otoka i otoka s kopnom te povećanje dostupnosti javnih usluga otočnom stanovništvu.

Sport

Za razvoj sporta donijeli smo novi Zakon o sportu; poboljšani su uvjeti za provedbu programa za djecu i mlade do 18 godina i programe lokalnog sporta koji su obuhvatili više od 300 tisuća građana. Osigurane su nacionalne sportske stipendije za više od 2000 vrhunskih sportaša te je pronađeno rješenje za izgradnju stadiona na Maksimiru i obnovu Poljuda.

■ Prioriteti u idućem mandatu

Radi izgradnje vitalnog društva u idućem nam je mandatu prioritet omogućiti kvalitetniji život svim građanima, što ćemo postići nastavkom reforme mirovinskog i socijalnog sustava, povećanjem mirovina, politikom ravnomyernog regionalnog razvoja te populacijskim, stambenim i drugim politikama koje trebaju pridonijeti demografskoj obnovi Hrvatske. Poseban prioritet nam je jačanje obitelji kao nukleusa hrvatskoga društva, uz jačanje i zaštitu svakog njezina člana. Radit ćemo na kvalitetnom obrazovanju te na ekonomskom osamostaljivanju mladih, uključujući njihovo zapošljavanje na neodređeno vrijeme koje je ključ njihove financijske stabilnosti i kreditne sposobnosti.

Podrška roditeljstvu i mladima

- Udvostručit ćemo jednokratne novčane potpore za novorođeno dijete.
- Za svako rođeno dijete majke će dobiti godinu dana mirovinskog staža: za snižavanje dobne granice i za izračun mirovine.
- Povećat ćemo novčane naknade za korištenje prava na roditeljski dopust zaposlenih i samozaposlenih roditelja.
- Povećat ćemo naknade za nezaposlene korisnike i korisnike izvan sustava rada (nezaposlene majke).
- Udvostručit ćemo trajanje plaćenog očinskog dopusta na 20, odnosno 30 radnih dana.
- Proširit ćemo broj partnera e-Dječje kartice i osigurati regionalnu dostupnost usluga, pri čemu ćemo uvesti i znatne popuste na brojne javne usluge, 20 % za obitelji s dvoje djece, 30 % za one s troje djece, 40 % za one s četvero djece i 50% za one s petero i više djece.
- Povećat ćemo osnovicu izračuna naknade plaće za vrijeme privremene nesposobnosti za rad zbog njege oboljelog djeteta mlađeg od tri godine, čime će iznos naknade biti primjereniji stvarnim potrebama roditelja.
- Povećat ćemo iznose doplatka za djecu za sve skupine korisnika.
- Nastavljamo s razvojem centara za mlade u svakoj hrvatskoj županiji, a osnovat ćemo i Nacionalni centar za mlade.
- Aktivnostima novoosnovanog Obiteljskog centra osigurati će se ravnomyeran regionalni pristup programima podrške roditeljstvu radi unaprjeđenja dobrobiti djece te optimizacije njihova razvojnog potencijala
- Nastavit ćemo ulaganja u poboljšanje materijalnih uvjeta u dječjim vrtićima i opremanje dječjih igrališta na javnim površinama.

- Sufinancirat će se provedba edukativnih, kulturnih i sportskih aktivnosti djece predškolske dobi i djece od I. do IV. razreda osnovne škole.
- Donijet ćemo Nacionalni program za djecu i mlade u digitalnom okruženju za razdoblje od 2024. do 2026. godine i Nacionalni program za mlade od 2026. do 2030. godine radi daljnjeg stvaranja poticajnog okruženja za razvoj mladih.
- Nastavit ćemo sufinancirati smještaj studenata u privatnom smještaju kako bismo olakšali studentski život redovnim studentima.
- Poticati ćemo financijsku i medijsku pismenost djece i mladih.
- Podići ćemo minimalnu studentsku satnicu na 7,81 eura.

Aktivno starenje i veće mirovine

- Nastavit ćemo ulaganja u Centre za starije osobe i razvoj izvaninstitucijskih usluga i aktivnosti za starije osobe diljem Hrvatske.
- Do kraja mandata povećat ćemo mirovine za najmanje 30 % te će na kraju mandata prosječna sveukupna mirovina iznositi najmanje 750 eura.
- Redefinirat ćemo model usklađivanja visine mirovina u odnosu na porast plaća i rast potrošačkih cijena promjenom formule za usklađivanje mirovina u omjeru 85:15 prema povoljnijem indeksu, a radi osiguravanja većeg omjera prosječne sveukupne mirovine u prosječnoj plaći.
- Osigurat ćemo i uvođenje godišnjeg dodatka za umirovljenike, pri čemu ćemo voditi računa o uspostavljanju ravnoteže između solidarne preraspodjele sredstava i prethodnih uplata u mirovinski sustav.
- Nastavit ćemo poticati dobrovoljni dulji ostanak u svijetu rada nakon 65. godine putem redefiniranog modela povećanja mirovine za svaki mjesec kasnijeg umirovljenja, tzv. bonifikacije.
- Izmjenama zakona omogućit ćemo rad na pola radnog vremena i umirovljenim obrtnicima, a drugim samostalnim obveznicima uplate doprinosa uz istovremenu isplatu mirovine kako bismo što većem broju umirovljenika omogućili ostvarivanje dodatnog prihoda.

Djelotvoran sustav socijalne skrbi

- Do kraja mandata povećat ćemo socijalne naknade za 30 % i to:
  - naknadu roditelju njegovatelju/njegovatelju,
  - naknadu za rad udomitelja,
  - jednokratnu naknadu,
  - naknadu za osobne potrebe,
  - naknadu za redovito studiranje korisnicima prava na uslugu smještaja ili organiziranog stanovanja.
- Povećat ćemo osnovicu Naknade za socijalno ugroženog pojedinca (ZMN) sa 150 na 200 eura.
- Naknadu za ugroženog kupca energenata nastavit ćemo isplaćivati u uvećanom iznosu od 70 eura.

- Snažnije uključivanje ranjivih skupina u tržište rada potaknut ćemo i preko novog institucionalnog okvira za razvoj Društvenog poduzetništva i financiranje aktivnosti društvenih poduzetnika putem programa ESF+.
- Nakon provedbe sveobuhvatne dijagnostike siromaštva i socijalne isključenosti kreirat ćemo ciljane i učinkovite mjere namijenjene najranjivijim skupinama društva kako bismo stopu siromaštva smanjili na ispod 15 %.
- Reformom sustava socijalne skrbi nastavljamo zapošljavati stručnjake i osnaživati kapacitete u sustavu: zaposlit ćemo više od 200 socijalnih mentora koji će osiguravati podršku dugotrajno nezaposlenim i socijalno ugroženim građanima.
- Osigurat ćemo ravnomjieran pristup integriranim uslugama sustava socijalne skrbi, zdravstva te odgoja i obrazovanja za djecu i obitelji u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.
- U sustavu vještačenja osoba s invaliditetom zakonskim ćemo izmjenama omogućiti jedinstven nalaz i mišljenje koje će vrijediti u svim sustavima za koje se provodi vještačenje.
- Omogućit ćemo uslugu asistenata osobama čiji roditelji imaju status roditelja njegovatelja uvođenjem usluge odmor od skrbi.
- Radi povećanja dostupnosti javnih usluga snažnijom ćemo provedbom projekta pristupačnosti kojim uklanjamo arhitektonske barijere za pristup osobama s invaliditetom, s naglaskom na zdravstvene, socijalne i obrazovne ustanove, te razvijamo društvo jednakih mogućnosti.

Ujednačen razvoj svih krajeva Hrvatske

- Usmjerit ćemo više od 2 milijarde eura u društvenu i gospodarsku revitalizaciju svih dijelova Hrvatske, s naglaskom na područja s razvojnim posebnostima, uključujući brdsko-planinska, potpomognuta i otočna područja.
- Poticanjem industrija nove generacije te stvaranjem novih radnih mjesta s konkurentskim plaćama u Jadranskoj, Panonskoj i Sjevernoj Hrvatskoj pridonijet ćemo zaustavljanju negativnih demografskih trendova.
- Nastavit ćemo razvijati partnerstvo s općinama, gradovima i županijama utemeljeno na četirima načelima: iskrenom dijalogu, funkcionalnoj i fiskalnoj decentralizaciji te projektnoj suradnji, koja je ključna za usmjeravanje nacionalnih i europskih sredstava za razvojne projekte.
- Nastavit ćemo praksu redovitih sastanaka s Hrvatskom zajednicom županija i predstavnicima Udruge gradova i Hrvatske zajednice općina.
- Uz nastavak Projekta Slavonija, Baranja i Srijem, Projekta Sjever te jačanja programa za razvoj Dalmatinske zagore, Gorskog kotara, Like, Banovine i Karlovačke županije, uspostaviti ćemo razvojni okvir za razvoj Neretve, Bukovice i Ravnih kotara te drugih dijelova Hrvatske.

- Naglaskom na razvoj 22 urbana područja koja su motori razvoja županija i realizacijom više od 200 projekata urbanizirat će se, ozeleniti i dodatno osuvremeniti svi krajevi Hrvatske s rekordnih 680 milijuna eura, a na dobrobit 68 % stanovništva Hrvatske koje živi na tim područjima.
- Sredstva ćemo usmjeriti za digitalne i zelene gradove: projekte čiste urbane mobilnosti, nova digitalna rješenja, razvoj poduzetničkih ideja mladih, revitalizaciju i prenamjenu napuštenih područja te povećanje energetske učinkovitosti zgrada.
- Nacionalnim sredstvima nastavit ćemo voditi posebnu brigu o otocima, a novim zakonom pokrenut ćemo suvremene programe prilagodbe klimatskim promjenama, za zaštitu otočnih posebnosti te za upotrebu obnovljivih izvora energije radi stvaranja održivih hrvatskih otoka.

Promicanje amaterskog i profesionalnog sporta

- Uvažavajući ulogu trenera u razvoju sporta, nastavit ćemo sa sustavnom potporom županijskim sportskim zajednicama za stručni rad i poboljšanje materijalnih uvjeta za provedbu programa za djecu i mlade do 18 godina.
- Osigurat ćemo financiranje zdravstvenog pregleda sportaša do 18 godina.
- Nastavit ćemo s ulaganjima u sportske objekte od nacionalnog interesa te u sportsku infrastrukturu radi jednake dostupnosti sportskih sadržaja i programa svim građanima, a posebice djeci i mladima.
- Povećat ćemo iznose za nacionalnu sportsku stipendiju i državne nagrade za vrhunska sportska postignuća te nastaviti subvencioniranje školarina.
- Ulaganjima od gotovo 40 milijuna eura iz europskih fondova Hrvatsku ćemo brendirati kao destinaciju sportskog aktivnog turizma.

3. PRAVEDNA HRVATSKA

Transparentne institucije, pristupačnije zdravstvo i dostupno stanovanje

Snažne institucije temelj su svake demokratske i pravedne države koja počiva na vladavini prava i jednakosti pred zakonom. Institucije pružaju okvir za ekonomski razvoj i socijalnu stabilnost, što uključuje odgovornu vlast, transparentno zakonodavstvo, neovisno pravosuđe i slobodne medije. Poštivanje ustavnog poretka i zaštita interesa svih građana prioriteti su koji zahtijevaju odgovornu i dosljednu politiku. U proteklom mandatu ubrzali smo, pojednostavnili i smanjili troškove sudskih postupaka, proveli smo digitalizaciju pravosuđa te ulagali u modernizaciju pravosudne infrastrukture. Donijeli smo i novu strategiju borbe protiv korupcije do 2030. godine s naglaskom na prevenciju svih oblika korupcije. Ukinuli smo imunitet članovima Vlade za koruptivna kaznena djela. Poštujući neovisnost pravosuđa, osigurat ćemo djelotvoran pravosudni sustav, ojačati mehanizme borbe protiv korupcije, osigurati zaštitu od svakog oblika nasilja, osobito djece i žena, te modernizirati sustav vrednovanja rada svakog službenika i namještenika u javnoj upravi. Prepoznajući glavne društvene teme poput zdravlja i priuštivog stanovanja građana, razvijat ćemo naprednije i dostupnije zdravstvo te donijeti mjere za povoljno stanovanje, pogotovo mladih i obitelji. Te su nam politike ključne za kvalitetniji život građana i izgradnju pravednije Hrvatske.

Pravosuđe i borba protiv korupcije

Premda smo svjesni da je povjerenje u pravosuđe još uvijek nisko i da postoji velik prostor za napredak, u proteklom smo razdoblju ostvarili važne iskorake stvaranjem preduvjeta za djelotvorniji, ekonomičniji i pravedniji pravosudni sustav i učinkovitiju borbu protiv korupcije na svim razinama. Donijeli smo novu Strategiju sprječavanja korupcije do 2030., čiji je naglasak na prevenciji svih oblika korupcije. Među prvim smo državama u Europskoj uniji koja je usvojila zakonski okvir za zaštitu prijavitelja nepravilnosti, tzv. zviždača. Novim Zakonom o sprječavanju sukoba interesa propisali smo brži i transparentniji postupak te povećali sankcije i ojačali ulogu Povjerenstva. Ukinuli smo imunitet članovima Vlade za koruptivna kaznena djela, a uveli smo i pravila koja se odnose na deklariranje sukoba interesa posebnih savjetnika i članova savjeta Vlade. Izmjenama Zakona o pravu na pristup informacijama osnažili smo ulogu povjerenika i osigurali automatsku dostupnost temeljnih informacija o raspolaganju javnim novcem preko nove internetske stranice za pregled isplata iz državnog proračuna. Uveli smo i obvezu javne objave imovinskih kartica pravosudnih dužnosnika te prvi put uredili područje lobiranja svjesni da nereguliranost lobističkih aktivnosti otvara prostor i sumnju na koruptivno djelovanje. Ubrzali smo sudske postupke, pojednostavnili i smanjili troškove postupaka, proveli digitalizaciju pravosuđa i sustavno ulagali u modernizaciju pravosudne infrastrukture.

Jačanje demokratskih institucija, uključivost i neovisnost medija

Ulagali smo napore u jačanju učinkovitih, pravednih i transparentnih institucija koje su na usluzi građanima. Povećali smo nacionalna i europska sredstva za rad organizacija civilnoga društva kojima potičemo aktivno sudjelovanje građana. Promoviramo razumijevanje važnosti političke participacije, pridonosimo poštovanju Sabora kao i svih lokalnih i regionalnih skupštinskih tijela. Prepoznali smo važnu ulogu medija u osnaživanju demokratskih procesa i informiranju građana. Usvojili smo strateški okvir za medije i medijsku politiku te donijeli novi Zakon o elektroničkim medijima. Aktivno smo sudjelovali u donošenju europskih politika za razvoj medija te smo pokrenuli projekt financiranja profesionalnog novinarstva. U Nacionalnom planu oporavka i otpornosti osigurali smo sredstva za javnu objavu podataka o vlasništvu i financiranju medija, kao i za izgradnju sustava provjere informacija. Preko radne skupine za suzbijanje strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja (tzv. SLAPP tužbi) i aktivnim radom na sustavima za jačanje sigurnosti novinara pridonijeli smo sigurnijem okruženju za rad novinara.

Politika prema nacionalnim manjinama

U proteklih osam godina osigurali smo političku stabilnost, kojoj su pridonijeli saborski zastupnici nacionalnih manjina. Gradimo uključivo i tolerantno društvo te se borimo protiv svake diskriminacije, čemu smo pridonijeli i provedbom dvaju operativnih programa za nacionalne manjine, za razdoblje od 2017. do 2020. godine te od 2021. do 2024. godine.

Borba protiv nasilja nad ženama, djecom i u obitelji

Sveobuhvatnim izmjenama zakonskoga okvira poduzeli smo velike korake u borbi protiv nasilja nad ženama, djecom i u obitelji. Uveli smo novo kazneno djelo teškog ubojstva ženske osobe (femicid) i osvetničke pornografije, kao i pojam rodno utemeljenog nasilja nad ženama, koje propisujemo kao otegotnu okolnost pri počinjenju djela. Znatno smo ojačali prava i položaj žrtava, ukinuli zastaru za pedofiliju te propisali strože kazne za kazneno djelo silovanja, teškog kaznenog djela protiv spolne slobode i spolne zlouporabe djeteta. Uveli smo obiteljske odjele na sudovima i specijalizaciju sudaca za rad na predmetima nasilja u obitelji i nad ženama. Uspostavili smo Nacionalni pozivni centar – 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu (24/7), uključujući vikende, praznike i blagdane. Uspostavili smo šest novih skloništa za žrtve nasilja na području šest posljednjih županija u kojima ih do tada nije bilo. Uvodimo Alimentacijski fond, iz kojeg će država isplaćivati alimentacije za djecu čiji roditelji ne izvršavaju svoju obavezu.

Javna uprava

Izdvojili smo 1,63 milijarde eura za rekordno povećanje plaća za 245 tisuća zaposlenih u državnoj i javnim službama nakon što smo proteklih godina podigli osnovicu za izračun plaća za 40 % te poboljšali materijalna prava (povećanje božićnice, uvođenje uskrsnice i dr.). Putem sustava e-Građani digitaliziramo javne usluge ubrzavajući postupke i procedure te štedeći vrijeme građanima koji ne moraju dolaziti na šaltere.

Dostupniji zdravstveni sustav

U proteklom smo razdoblju za ciljeve zdravije Hrvatske uložili 2,2 milijarde eura. Donijeli smo glavne zakonske i strateške dokumente kojima smo pokrenuli reformu zdravstva u Hrvatskoj koja uključuje i aktivnu borbu protiv raka, djelovanje na području ovisnosti i razvoj mentalnog zdravlja. Pokrenutom reformom učinjen je zaokret prema ranom otkrivanju bolesti te su doneseni novi Nacionalni preventivni programi. Stavljanjem općih bolnica pod okrilje države zdravstveni smo sustav usmjerili prema održivijem modelu funkcioniranja. Prosječno vrijeme čekanja na bolničke dijagnostičke preglede smanjili smo s 400 na 146 dana. Za hitne i onkološki suspektne pacijente uveli smo onkološku uputnicu, koja kao pilot-projekt pokazuje rezultate obrade pacijenata za manje od četiri dana. Proširili smo listu posebno skupih lijekova, za koje smo izdvojili gotovo 2 milijarde eura.

Pokrenuli smo revitalizaciju Imunološkog zavoda i započeli projekt izgradnje Nacionalne dječje bolnice. Povijesno smo unaprijedili sustav hitne medicinske pomoći uspostavljanjem hitne pomorske medicinske službe i hitne helikopterske medicinske službe, uz dodatno jačanje hitne medicinske službe na kopnu. Znatno smo podigli plaće liječnika i svih zaposlenih u zdravstvenom sustavu te izmijenili pravila za specijalističke ugovore mladih liječnika. U potpunosti smo iskoristili sredstva Fonda solidarnosti EU-a koja smo uložili i u potresom oštećene zdravstvene ustanove.

Dostupno stanovanje

Zbog globalnih poremećaja tijekom i nakon pandemije te povećane potražnje zbog obnove i ograničenja građevinskog sektora suočavamo se s rastom cijena najma i nekretnina, što je velik društveni izazov, osobito za ekonomsko osamostaljivanje mladih. Kako bismo osigurali dostupno stanovanje mladim obiteljima, dosad smo subvencionirali 35 tisuća stambenih kredita za mlade obitelji te iz programa Društveno poticane stanogradnje izgradili 2000 stanova. Usvojili smo zakon kojim smo nakon više desetljeća pomirili interese vlasnika stanova i zaštićenih najmoprimaca, koji sada mogu steći vlasništvo pod povoljnijim uvjetima, za što smo osigurali 107 milijuna eura.

■ Prioriteti u idućem mandatu

Nakon rekordnog povećanja plaća u sustavu državne uprave u idućem ćemo mandatu nastaviti s poboljšanjem materijalnih uvjeta pravosudnih dužnosnika, uvesti objektivno usklađivanje i stupnjevanje plaća prema razinama sudova odnosno državnog odvjetništva. Nastavit ćemo s obnovom pravosudne infrastrukture, jačanjem svih institucija i neovisnosti pravosuđa i vraćanjem povjerenja građana u pravosudni sustav.

Nastavit ćemo pokrenutu reformu zdravstva, s pacijentom u središtu sustava, te povećavati održivost zdravstvenog sustava. Unaprijedit ćemo dostupnost zdravstvenih usluga, što izravno utječe na kvalitetu života pojedinaca omogućujući ranu dijagnostiku, efikasno liječenje i pravovremenu prevenciju bolesti, te graditi pravednije i solidarnije društvo.

Poseban su prioritet politike koje osiguravaju dostupno stanovanje, pridonose smanjenju nejednakosti i promiču socijalnu pravdu. Zbog brzog rasta cijena nekretnina i nepovoljnih uvjeta na tržištu Hrvatska se suočava s političkim izazovom pristupačnosti stanovanja, koji osobito pogađa mlade obitelji koje bi htjele kupiti svoju prvu nekretninu. Zato ćemo u sljedećem mandatu usvojiti Nacionalni plan stambene politike kojim ćemo, između ostaloga, povećati ponudu stambenih jedinica. U tu svrhu aktivirat ćemo dio nekorištenih stambenih jedinica, prenamijeniti i rekonstruirati postojeće zgrade, graditi nove stambene zgrade, povećati kapacitet studentskog smještaja i smještaja za starije osobe te smanjiti broj stanova u kratkoročnom najmu.

Neovisno pravosuđe i borba protiv korupcije

- Ulaganjem u pravosudnu infrastrukturu, razvojem digitalnih rješenja i poboljšanje materijalnog statusa pravosudnih dužnosnika i službenika povećat ćemo učinkovitost pravosuđa.
- Uvest ćemo e-Sudski predmet i e-Sudsku arhivu, dovršiti punu uspostavu sustava e-Komunikacija u prekršajnim predmetima i stvoriti pretpostavke za e-Sudnice. Svi sudski predmeti bit će digitalizirani, a sva će se ročišta tonski snimati.
- Dovršit ćemo platformu za javnu objavu svih sudskih odluka i nadograditi portal Sudova radi dodatne integracije elektroničkih usluga i interaktivnih alata za proceduralna prava građana. Do kraja mandata na sudovima ćemo osnovati posebne odjele za informiranje.

- Unaprijedit ćemo statističko-analitičko praćenje učinkovitosti pravosuđa i nastaviti s provedbom akcijskih planova za unaprjeđenje učinkovitosti pravosuđa kako bi se smanjio broj neriješenih i starih predmeta, ubrzao rad i spriječile zastare.
- Cjelovito ćemo urediti sustav plaća pravosudnih dužnosnika, uvesti objektivno usklađivanje plaća i stupnjevanje prema razinama sudova odnosno državnog odvjetništva.
- Dovršit ćemo najveći infrastrukturni projekt u pravosuđu – Trg pravde u Zagrebu – kako bismo okupili sva pravosudna tijela na istome mjestu i tako racionalizirali njihov rad i poboljšali njihovu dostupnost građanima. Izgradit ćemo nove trgove pravde u Velikoj Gorici, Novskoj i Rijeci. Obnovit ćemo zgrade pravosudnih tijela i proširiti kapacitete kaznenih tijela.
- Donijet ćemo novi Zakon o zemljišnim knjigama te ukinuti mjesnu nadležnost za redovite zemljišnoknjižne predmete kako bi se rasteretili sudovi i omogućilo brže rješavanje predmeta.
- Uvest ćemo financijske odjele u upravnim sudovima kako bi u gospodarsko-financijskim predmetima mogle suditi stručne i specijalizirane osobe čime će se spriječiti odlazak u zastaru slučajeva poreznog duga i složenih gospodarskih slučajeva.
- Izmijenit ćemo Zakon o trgovačkim društvima kako bi se osigurala veća zastupljenost žena u nadzornim i upravnim odborima.
- Na temelju cjelovite analize Zakona o kaznenom postupku predložit će se novi zakon radi ubrzanja sudskih postupaka, posebice za kaznena djela s obilježjima korupcije.
- Dodatno ćemo osnažiti institucionalne i administrativne kapacitete kako bi se učinkovitije borili protiv organiziranog kriminaliteta te korupcije.
- Uložit ćemo dodatne napore u provedbi Zakona o zaštiti prijavitelja nepravilnosti, tzv. zviždača, putem kontinuiranih edukacija za državne službenike, pravosudne dužnosnike, ali i predstavnike pravnih osoba u državnom vlasništvu.
- Provest ćemo javnu kampanju o štetnosti korupcije i nastaviti s edukacijama u školama.

Jačanje povjerenja u medije

- Predložit ćemo novi Zakon o medijima, koji će ojačati neovisnost medija, osigurati stabilno financiranje i poticati profesionalno novinarstvo, uključujući zaštitu autorskih prava novinara.
- Donijet ćemo novi Zakon o Hrvatskoj radioteleviziji (HRT), koji će uspostaviti nov model financiranja i omogućiti prilagodbu HRT-a suvremenim oblicima distribucije te nametnuti nove obveze proizvodnje usluga na zahtjev i ulaganja u domaće audiovizualne sadržaje.
- Jačat ćemo sigurnost novinara, proširiti mogućnosti financiranja profesionalnog novinarstva i nastaviti s aktivnostima na suzbijanju strateških tužbi protiv javnog sudjelovanja (SLAPP tužbi).
- Ulagat ćemo u programe medijske pismenosti kako bismo naše građane učinili otpornijima na dezinformacije.

Ljudska prava, prava nacionalnih manjina i etika

- Unaprijedit ćemo rad vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina. Ubrzat ćemo postupak upisa, osnažiti vijeća te ojačati koordinaciju Vladinih tijela zaduženih za praćenje operativnih programa za nacionalne manjine.
- Nastavit ćemo s aktivnostima poticanja zapošljavanja pripadnika nacionalnih manjina i provesti dodatne edukacije službenika o zapošljavanju na temelju Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina.
- Donijet ćemo Operativne programe nacionalnih manjina za razdoblje do 2028. godine za nastavak izgradnje uključivog društva u kojem se svaki građanin osjeća ravnopravno i sigurno.
- Poštovat će se temeljna ljudska prava, vjerske slobode i prava nacionalnih manjina.
- Nastavit ćemo s provedbom mjera za suzbijanje međuetničkog nasilja, posebno među mladima.
- Usvojit ćemo novi Etički kodeks za državne službenike, donijeti prvi etički kodeks za službenike na lokalnoj razini i uvesti e-Etiku – elektronički sustav praćenja pritužbi.
- Svjesni velikog doprinosa civilnog društva promicanju demokracije, zaštiti ljudskih prava i aktivnog građanstva, sustavno ćemo ulagati u programe organizacija civilnog društva koristeći se pritom i nacionalnim i europskim sredstvima.

Borba protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji

- Nastavit ćemo sa širenjem sustava podrške žrtvama i svjedocima na sudovima, kao i s edukacijama pravosudnih dužnosnika i službenika u pravosudnim tijelima o pravima žrtava nasilja.
- Radi bolje koordinacije, primjene, nadzora i procjene politika i mjera za sprečavanje i borbu protiv svih oblika nasilja (u skladu s Konvencijom Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji) uspostaviti ćemo samostalnu organizacijsku jedinicu u Ministarstvu rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike koja će za to biti zadužena.
- Poseban ćemo naglasak staviti na sustavno prikupljanje, stratešku analizu i obradu podataka u vezi s nasiljem nad ženama i nasiljem u obitelji, kao i na međusektorsku suradnju.
- U Obiteljskim ćemo centrima u svakoj županiji pružati podršku djeci žrtvama vršnjačkog nasilja i žrtvama obiteljskog nasilja.
- Nakon napuštanja skloništa žrtvama nasilja i djeci koja izlaze iz sustava socijalne skrbi omogućit će se dodatna financijska sredstva za najam stana ili stambeno zbrinjavanje do njihova osamostaljenja.

Zaštita djece

- Radi privremenog uzdržavanja djece kojima roditelji ne plaćaju alimentaciju uspostaviti ćemo poseban Alimentacijski fond, a povećanom naknadom osigurati ćemo njihovo uzdržavanje do punoljetnosti ili do prvog stalnog zaposlenja.
- Radi zaštite djece žrtava nasilja, osnovati ćemo Dječju kuću po uzoru na Barnahus model, što je vodeći europski model zaštite prava i interesa djece žrtava te na jednom mjestu objedinjava sve relevantne službe.
- Donijeti će se Zakon o zaštiti djece od nasilja, kojim će se postrožiti kazne za sve oblike nasilja nad djecom, uvesti dodatni mehanizmi zaštite djece i provjere nasilnika.

Učinkovita javna uprava

- Optimizirati ćemo, pojednostavniti i ukinuti nepotrebne upravne procese te ih učiniti jednostavnijima za građane i javnopravna tijela. Uspostaviti ćemo katalog poslova i usluga državne uprave i definirati poslove koji se prioritetno trebaju unaprijediti i digitalizirati.
- Pojednostavniti ćemo administrativne formalnosti kako bi se do 2026. godine prosječno vrijeme za njihovo obavljanje skratilo za 20 %.
- Uspostaviti ćemo nov centraliziran, objektivan i anoniman sustav zapošljavanja u državnoj upravi, u kojem će se selekcija kandidata obavljati na temelju rezultata na testiranju kompetencija i vještina.
- Uvesti ćemo nov i moderan sustav izobrazbe za državne službenike i namještenike te osnažiti Državnu školu za javnu upravu.
- Nastaviti ćemo s potporama za funkcionalno spajanje općina i gradova i njihovo kategoriziranje prema kapacitetima.

Dostupniji zdravstveni sustav

- Do 2028. godine u potpunosti će se dovršiti projekti financirani iz europskih sredstava u zdravstvu u području:
  - unapređenja učinkovitosti, kvalitete i dostupnosti zdravstvenog sustava
  - promicanja zdravih životnih navika i prevencije bolesti te novih modela skrbi za ključne zdravstvene izazove
  - ljudskih resursa u zdravstvu
  - e-Zdravstva
  - infrastrukturnih projekata.
- Uspostaviti ćemo nove modele zdravstvene zaštite na primarnoj i bolničkoj razini. Posebna usmjerenost bit će na ishodima liječenja i uspostavi centara izvrsnosti u zdravstvenom sustavu i zdravstvenim ustanovama, kao i u zdravstvenom turizmu, gdje Hrvatska ima velik potencijal za pozicioniranje kao regionalnog centra izvrsnosti.

- Nastavit ćemo promjene u zdravstvu koje vode jačanju primarne zdravstvene zaštite.
- Uvođenjem novih djelatnosti na primarnu razinu zdravstvene djelatnosti jačat ćemo ulogu domova zdravlja i širiti opseg zdravstvenih usluga koje se mogu ostvariti bez uputnice (logopedska i psihološka djelatnost, fizikalna i radna terapija u domovima zdravlja, sestrinska savjetovišta, dispanzeri za mentalno zdravlje i ranu intervenciju). To je osobito važno radi prevencije i kontrole kroničnih nezaraznih bolesti, njihove rane dijagnostike, liječenja i praćenja.
- Nastavit ćemo s unaprjeđivanjem specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite na razini domova zdravlja, i to na temelju nove mreže javne zdravstvene službe, kao i primjenom modela funkcionalne integracije različitih razina zdravstvene zaštite.
- Intenzivirat će se primjena usluga telemedicine i nastaviti s razvojem novih funkcionalnosti radi bolje dostupnosti i podizanja kvalitete zdravstvene zaštite.
- Prosječno vrijeme čekanja na bolničke dijagnostičke preglede, koje smo najavili smanjiti s 400 na 270 dana, već smo smanjili na 146 dana te nam je cilj do 2028. godine vrijeme čekanja za sve dijagnostičke, ali i na specijalističke i elektivne postupke unutar javnog zdravstvenog sustava, smanjiti za dodatnih 30%.
- Nastavit ćemo plansku revitalizaciju zdravstvene infrastrukture. U primarnoj i bolničkoj razini: dovršit ćemo nadogradnju i modernizaciju KBC-a Zagreb, KBC-a Rijeka, izgradnju novog KBC-a Osijek, dogradnju KB-a Dubrava, dogradnju Klinike za infektivne bolesti „Dr. Fran Mihaljević“, izgradnju nove Opće bolnice u Šibeniku te dnevne bolnice u Velikoj Gorici.
- Promicat ćemo važnost aktivne brige i odgovornosti za vlastito zdravlje u svim dobnim skupinama radi povećanja očekivanog broja godina zdravog života sa sadašnjih 58,5 godina kod žena i 56,5 godina kod muškaraca na više od 64 godine kod muškaraca i više od 65 godina kod žena. Radi očuvanja zdravlja i postizanja najvišeg mogućeg pozitivnog ishoda liječenja koristit će se svi kapaciteti i resursi ukupnog zdravstvenog sustava.
- Nacionalnim preventivnim programima i programima ranog otkrivanja vodećih kroničnih nezaraznih bolesti unaprijedit ćemo preventivnu zdravstvenu zaštitu, posebice borbu protiv onkoloških, kardiovaskularnih te drugih kroničnih nezaraznih bolesti, s naglaskom na vodeće uzroke smrtnosti stanovništva.
- Podići ćemo standard i kvalitetu te dostupnost ortopedskih i drugih pomagala.
- Kako bismo pružili potrebnu skrb za očuvanje mentalnog zdravlja, osobito mladima, provodit ćemo posebne programe s primjenom najboljih praksi s posebnim naglaskom na prevenciju depresije i suicida.
- Nastavit ćemo ulagati u kapacitete zdravstvenog sustava: u psihološka savjetovišta u domovima zdravlja, u dispanzere za sveobuhvatnu skrb za mentalno zdravlje i u uspostavu mobilnih timova za mentalno zdravlje u zajednici.
- Sukladno donesenom Nacionalnom strateškom okviru razvoja mentalnog zdravlja nastavljamo s unaprjeđenjem i zaštitom mentalnog zdravlja te osiguranjem jednakosti pristupa skrbi za mentalno zdravlje i razvoja usluga u zajednici, što uključuje pristupačnost, sveobuhvatnost te koordiniranu skrb sukladno potrebama građana. Ovaj pristup nadovezuje se na postojeće politike, a utemeljen je na destigmatizaciji i implementaciji najboljih praksi.

- Unaprijedit ćemo prevenciju svih oblika ovisnosti uključujući ovisnost o drogama, alkoholu i nikotinu te razvijati prevenciju ponašajnih ovisnosti poput igranja igara na sreću, kockanja i klađenja, uključujući i regulaciju oglašavanja u javnom i medijskom prostoru.
- Međuresornom suradnjom poduprijet ćemo sve aktivnosti kako bismo zaštitili najmlađe prevencijom prekomjerne uporabe računalnih igrica i interneta, koji kod djece mogu pridonijeti manjku fizičkih aktivnosti, pretilosti i socijalnoj izolaciji, potaknuti anksioznost i neku vrstu ovisnosti, te negativno utjecati na obavljanje školskih obaveza.
- Slaba briga o kretanju i prehrani, ovisničko ponašanje pa i propuštanje preventivnih pregleda u svijetu zdravstva objedinjeni su imenom zdravstvene (ne)pismenosti. Provodit ćemo mjere unaprjeđivanja zdravstvene pismenosti provedbom programa javnih ustanova u funkciji zdravlja. Provodit ćemo i mjere prevencije prekomjerne tjelesne mase i debljine, kako bismo građane potaknuli da više vode brigu o svom zdravlju te aktivnije i zdravije žive.
- Do 2028. godine u svim ćemo poslovnim procesima primijeniti načelo kvalitete radi postizanja najpovoljnijeg mogućeg ishoda liječenja, sigurnosti pacijenata i djelatnika u zdravstvu.
- Uvest ćemo novi model ugovaranja zdravstvene zaštite i model financiranja zdravstvenih ustanova, koji uključuje praćenje rezultata rada preko indikatora učinkovitosti i kvalitete pruženih zdravstvenih usluga. Novi model financiranja omogućit će dugoročnu financijsku održivost i stabilnost zdravstvenog sustava.
- Dodatno ćemo unaprijediti dostupnost hitne pomorske medicinske službe i povećati broj brzih brodica na najmanje pet dodatnih lokacija.
- Nastavit ćemo s ulaganjima u ljudske resurse na svim razinama zdravstvene zaštite u javnom zdravstvenom sustavu kroz centralizirani sustav financiranja specijalizacija.
- Nastavit ćemo s unaprjeđivanjem i objedinjavanjem zdravstvene informatičke infrastrukture strateške važnosti.
- Radi poboljšanja kvalitete života bolesnika u terminalnoj fazi bolesti te pružanja podrške njihovim obiteljima unaprijedit ćemo palijativnu skrb dostupnijom uslugom i većim ulaganjima u infrastrukturu i ljudske resurse.
- Nastavit ćemo ulagati u otpornost zdravstvenog sustava i odgovor na krizne situacije kako bismo spremno reagirali na buduće ugroze poput pandemija, antimikrobne rezistencije, prirodnih katastrofa, prekida u lancima opskrbe, geopolitičkih kriza, migracija, prekograničnih prijetnji.

Dostupno stanovanje

- Donijet ćemo Nacionalni plan stambene politike, koji će omogućiti kvalitetno, priuštivo i održivo stanovanje svim hrvatskim građanima. To namjeravamo postići financijskim, zemljišnim i ekološko-energetskim poticajnim mjerama, kao i poreznim izmjenama koje će ići u prilog mladim obiteljima.
- Povećanje ponude stanova na tržištu presudno utječe na smanjenje njihove cijene, što ćemo postići poticanjem stavljanja na tržište velikoga broja praznih stanova. To ćemo raditi u suradnji s općinama i gradovima promjenom modela poticane stanogradnje (POS), izgradnjom novih stambenih zgrada, kreiranjem poticajnog investicijskog okruženja za profitne i neprofitne subjekte, posebno neprofitne stambene zadruge, te jačanjem studentskih smještajnih kapaciteta i organiziranim smještajem za starije sugrađane (Program 65+). Uz to, u funkciju priuštivog stanovanja stavit ćemo i sve raspoložive nekretnine u državnom vlasništvu.
- U suradnji s lokalnim vlastima postojeće neiskorištene zgrade (vojarne, tvornice, industrijski objekti itd.) prenamijenit ćemo u stambene zgrade te razvijati zelenu urbanu infrastrukturu (kružno gospodarenje prostorom i zgradama).
- Rješavanjem statusa zaštićenih najmoprimaca u stanovima u privatnom vlasništvu, za što su preduvjeti ostvareni, na tržištu će se u kratkom roku pojaviti više stotina stambenih jedinica, i to upravo u sredinama gdje je tradicionalno najveći manjak stanova.
- Bez zadiranja u međuvlasničke odnose, osigurat ćemo kvalitetnije upravljanje i održavanje zgrada i to zakonom koji uvodi novi model upravljanja i održavanja zgrada.
- Sustavno ćemo podizati kvalitetu stanovanja i povećavati otpornost zgrada na potres i požar, a poticanjem energetske obnove pridonijet ćemo smanjenju troškova stanovanja.
- Sufinancirat ćemo ugradnju dizala u postojeće zgrade uz detaljno propisane preduvjete.

4. ODRŽIVA HRVATSKA

Zelena tranzicija, dostupna energija i prehrambena sigurnost

Sve brže klimatske promjene uzrokovane ponajprije korištenjem fosilnih goriva sve su razornije za našu poljoprivredu. Skupa s očekivanim smanjenjem zaliha fosilnih goriva, koje Europa uvozi jer ih sama ne proizvodi dovoljno, čine dvostruki razlog za nužno i neizbježno ubrzavanje zelene tranzicije prema održivijem modelu razvoja. U proteklom mandatu napredovali smo u izgradnji održivije Hrvatske te je Hrvatska danas 12. u svijetu prema ispunjavanju Ciljeva održivog razvoja. Za veću energetska samodostatnost Hrvatske izgradili smo LNG terminal na Krku i gotovo smo utrostručili udjel novih obnovljivih izvora energije u energetska potrošnji. Učinili smo iskorake u pogledu naprednijeg vodnog gospodarstva te gospodarenja otpadom. Radi veće prehrambene sigurnosti zemlje za 50 % smo povećali vrijednost hrvatske poljoprivredne proizvodnje, a broj mladih poljoprivrednika u Hrvatskoj povećan je za trećinu, odnosno za 6 tisuća, što je ohrabrujuće za cijeli sektor poljoprivrede. Obnovu od potresa iskoristili smo za energetska obnovu zgrada. U idućem mandatu nastaviti ćemo raditi na zelenoj tranziciji. Razboritom i uključivom zelenom tranzicijom želimo svima omogućiti kvalitetniji život. To znači osigurati opskrbu što čistom i što jeftinijom energijom, a istodobno očuvati naše prirodne i poljoprivredne resurse za buduće generacije. Uz povećanje poljoprivredne i energetska proizvodnje, djelotvornije ćemo gospodariti otpadom stavljanjem u funkciju pet novih centara. Ulagati ćemo u vodno gospodarstvo radi smanjenja gubitaka vode, kvalitetnije opskrbe i javne odvodnje te bolje zaštite od poplava.

Zelena tranzicija

Ne računajući vodnu energiju, u našem smo mandatu izgradili više od 1350 MW kapaciteta proizvodnje iz obnovljivih izvora energije, ponajprije iz vjetra i sunca. Gotovo smo utrostručili udjel novih obnovljivih izvora energije (sunce, vjetar, biogoriva i ostali obnovljivi izvori) u našoj energetskej potrošnji, s 4,3 na 11,3 TWh. U posljednje tri godine izdana su odobrenja za izgradnju 3,3 GW novih kapaciteta iz obnovljivih izvora energije. K tomu, Hrvatska je već sada na 5. mjestu u Europskoj uniji po udjelu obnovljivih izvora energije u ukupnoj potrošnji struje, a na 6. mjestu po udjelu niskougličnih energija u ukupnoj proizvodnji struje, s preko 80 %, uključujući i naš udjel iz Nuklearne elektrane Krško.

ZELENA TRANZICIJA

3x

**UTROSTRUČEN UDIO
NOVIH OBNOVLJIVIH
IZVORA ENERGIJE U
NAŠOJ ENERGETSKOJ
POTROŠNJI
s 4,3 na 11,3 TWh**

Prepoznajući željeznički promet kao okolišno najprihvatljiviju vrstu prometa, pokrenuli smo niz projekata obnova pruga na zagrebačkom području. U tijeku je obnova najprometnije dionice u Hrvatskoj, Kustošija – Zagreb Zapadni kolodvor – Glavni kolodvor, kojom dnevno prođe oko 150 putničkih i teretnih vlakova, od međunarodnih teretnih do gradsko-prigradskih kojima ljudi putuju na posao, školu, fakultet i tako dalje. Skorim završetkom tog projekta između dva zagrebačka kolodvora bit će dovršena obnova cijele pruge od Zagreba do slovenske granice koja se nastavlja na već obnovljenu dionicu Savski Marof – Zagreb Zapadni kolodvor. Usto, modernizacijom i elektrifikacijom pruge Zaprešić – Zabok priključili smo grad Zabok na zagrebački prigradski željeznički promet. U okviru modernizacije voznog parka HŽ Putnički prijevoz nabavljen je i pušten u promet 21 novi elektromotorni vlak.

Gospodarenje otpadom

U proteklom mandatu postigli smo velik napredak i u gospodarenju otpadom. Donijeli smo novi Zakon i dva Plana gospodarenja otpadom, koji su važni za primjenu kružnog gospodarstva. Od 2016. do 2022. godine, smanjeno je odlaganje otpada sa 77% na 56%, kao i odlaganje biorazgradivog otpada s 832 tisuća tona na 577 tisuća tona, a stopa recikliranja povećana je s 21 % na 34%. Postavili smo ambiciozne ciljeve do 2035. godine: smanjit ćemo odlaganje otpada na 10 %, odlaganje biorazgradivog otpada na 265 tisuća tona, a udvostručit ćemo stopu recikliranja te doseći 65 %.

UDVOSTRUČIT ĆEMO
RECIKLIRANJE
OTPADA DO 2028.

GOSPODARENJE OTPADOM

- ✓

SMANJENO
ODLAGANJE OTPADA
sa 77% na 56%
- ✓

SMANJENO ODLAGANJE
BIORAZGRADIVOG
OTPADA
s 832.000 na 577.000 tona
- ✓

POVEĆANA STOPA
RECIKLIRANJA
s 21% na 34%

Vodno gospodarstvo

U našem mandatu, pokrenuli smo ciklus ulaganja u vodno gospodarstvo. Provodimo reformu vodnog gospodarstva. Cilj nam je osigurati poslovnu održivost i financijsku stabilnost javnih isporučitelja vodnih usluga, stanovništvu i gospodarstvu osigurati prihvatljive cijene vode te prepолоviti gubitke pitke vode u sustavu.

Dostupna energija

Istodobno, ruska agresija na Ukrajinu potpuno je poremetila energetska tržište u Europi i svijetu te izazvala poskupljenje nafte i plina. U tim okolnostima odluka o izgradnji terminala za ukapljeni prirodni plin u Omišlju (LNG Hrvatska) omogućuje nam da ga danas dopremamo brodom te smo osigurali svoju energetska neovisnost od ruskog plina. Štoviše, u tijeku su radovi na udvostručenju kapaciteta na više od 6 milijarda kubnih metara plina godišnje.

Time ćemo osigurati potrebnu opskrbu Hrvatske, a povećanjem transportnih kapaciteta postat ćemo i regionalno energetska čvorište prema Sloveniji, Mađarskoj, Bosni i Hercegovini, Austriji i Bavarskoj. Istodobno, kako bi se očuvala kupovna moć kućanstava i konkurentnost gospodarstva te smanjila inflacija, u šest paketa mjera osigurana je jeftinija cijena plina, struje i goriva.

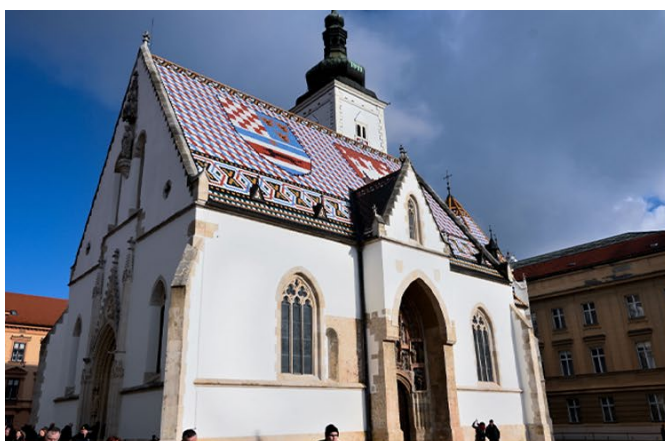

Prehrambena sigurnost

Svjesni negativnog utjecaja klimatskih promjena i poskupljenja energije na poljoprivredu, posebno smo bili usmjereni na pomoć i poticaje tom strateškom sektoru za našu prehrambenu sigurnost. Zahvaljujući takvoj našoj politici, u proteklih je osam godina vrijednost hrvatske poljoprivredne proizvodnje povećana za 50 %, a produktivnost za 73 %. Štoviše, broj mladih poljoprivrednika se od 2016. povećao za više od 6 tisuća, na današnjih 24 tisuće. Da bismo osigurali potrebne kapacitete za skladištenje, doradu, preradu, pakiranje i plasman hrvatskog voća i povrća, izgrađujemo mrežu logističko-distribucijskih centara kapaciteta između 25 i 30 tisuća tona koja će biti gotova za dvije godine.

Obnova

U proteklom mandatu napravili smo velike iskorake u obnovi Zagreba i Banovine. Izradili smo kvalitetno zakonsko rješenje, osigurali financijsku pomoć, ubrzali dinamiku izgradnje zamjenskih kuća i proveli niz drugih aktivnosti u vezi s obnovom. Odlučili smo se na cjeloviti pristup obnove i zgrade javnog sektora, odnosno obnovu po načelu „Obnoviti bolje“ (engl. Build Back Better). S obzirom na petrinjsko i zagrebačko područje, obnova je u potpunosti završila na 11.659 objekata, a trenutno je u obnovi 1.645 gradilišta. Završeno je 136 konstrukcijskih obnova, a u tijeku je njih 835. Isplaćeno je ukupno 185,5 milijuna eura novčanih pomoći za obnovu, a od tog iznosa isplaćeno je više od 46 milijuna eura na 618 posebnih računa građana za samoobnovu. Iskorištena su sva sredstva za obnovu javne infrastrukture iz Fonda solidarnosti Europske unije i ugovoreno je 1330 projekata vrijednih 3,3 milijarde eura. Uz pomoć sredstava Fonda solidarnosti EU-a obnovljeno je 156 škola i vrtića, 26 fakulteta, 18 bolnica, više od 250 zgrada kulture, 600 kilometara prometnica, 77 mostova i druge infrastrukture.

**iskorištene
2,5 milijarde €
za obnovu javnih zgrada
i privatne imovine**

**osigurane
3,3 milijarde €
za obnovu Zagreba i
Banovine nakon potresa**

■ Prioriteti u idućem mandatu

U idućem ćemo mandatu nastaviti ulagati u obnovljive izvore energije radi povećanja naše energetske neovisnosti i kako bismo osigurali sigurnu opskrbu i jeftiniju energiju kućanstvima i gospodarstvu, a istodobno smanjili emisije CO₂, glavnog uzročnika klimatskih promjena. Instalirat ćemo dodatnih 2500 MW kapaciteta iz obnovljivih izvora energije, sunca, vjetra i biomase te ćemo moći proizvoditi dodatnih 6 TWh struje godišnje, što je trećina naše potrošnje, i time ćemo u potpunosti dekarbonizirati našu struju, čije dvije trećine već dobivamo iz obnovljivih izvora. To će znatno pridonijeti našoj energetskej sigurnosti, kao i daljnjem smanjenju naših emisija CO₂, koje su sada na 4,3 tona po stanovniku, dok je prosjek EU-a oko 7 tona. Radi još bolje zaštite građana i imovine ulagat ćemo u sustav zaštite od poplava, požara i prirodnih katastrofa. Kako bismo smanjili zagađenje okoliša i povećali recikliranje, stavit ćemo u funkciju pet novih centara za gospodarenje otpadom. Nastavit ćemo povećavati vrijednost poljoprivredne proizvodnje uvođenjem novih tehnologija i ulaganjem u sve segmente proizvodnje i distribucije.

Dekarbonizacija gospodarstva, energetike i prometa

- Sukladno Europskom zelenom planu nastavljamo jačati proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, čime doprinosimo priključenju najmanje 2500 MW elektrana do 2028. godine.
- Domaći potencijal sunca, vjetra i geotermalne energije stavljamo u funkciju razvoja poljoprivrede i gospodarstva.
- Putem Modernizacijskog fonda hrvatskim ćemo poduzetnicima osigurati pristup financijskim sredstvima u visini od 1,3 milijarde eura, a putem Inovacijskog fonda pristup sredstvima u visini od 38 milijarda eura za cijelu Europsku uniju.
- Nastavit ćemo razvijati infrastrukturu za punjenje električnih vozila i uspostavu mreže punionica na vodik radi dekarbonizacije teškog prometa, željeznice i broskog prometa.
- Dekarbonizirat ćemo željeznički promet projektom nabave novih električnih vlakova i baterijskih spremnika, čime će se povećati korištenje obnovljivih izvora.
- Kvalitetu putničkog prijevoza podići ćemo stavljanjem u funkciju dvaju električnih vlakova, jedan baterijski elektromotorni i jedan baterijski motorni vlak, koji će svoje baterije moći puniti na posebnim energetskim priključcima na kolodvorima u Splitu, Osijeku, Varaždinu, Bjelovaru, Virovitici i Puli.
- Izgradnjom Tehničko-logističkog centra Zagreb smanjit ćemo troškove organizacije putničkog prijevoza i omogućiti kvalitetno održavanje i čišćenje vlakova, a putnicima osigurati kvalitetniju uslugu.
- Modernizirat ćemo vozni park autobusa u velikim gradovima kako bi se poboljšala kvaliteta pružanja usluga javnog gradskog i prigradskog prijevoza nabavom 173 vozila na čista obnovljiva goriva, a smanjila emisija CO₂.
- Stvorit ćemo nov ekosustav urbane mobilnosti usko integriran s javnim gradskim prijevozom te sufinancirati nabavku dvije tisuće vozila na čista obnovljiva goriva i izgradnju 1300 brzih električnih punionica.
- Uz pomoć europskih sredstava sufinanciramo implementaciju prvog ekološki prihvatljivog sustava napajanja zrakoplova i opreme iz obnovljivih izvora energije u Zračnoj luci Zadar.
- Nastavit ćemo s ulaganjima u praćenje kvalitete zraka u Hrvatskoj, naročito u lukama i urbanim područjima, te podizati razinu svijesti o vezi između onečišćenja zraka i zdravlja.

- Aktivno ćemo raditi na uspostavi cjelovitog sustava za praćenje tla. Izradit ćemo procjenu stanja i zdravlja tala, uspostaviti registar tala te će donijeti planove i mjere za saniranje onečišćenih lokacija.
- Poticat ćemo nabavu inovativnih niskougličnih proizvoda i usluga, čime će se dodatno potaknuti njihov ulazak na tržište, a javni sektor će služiti kao dobar primjer.
- Vođeni primjenom principa održivosti, u javne institucije uvest ćemo program praćenja ugljičnog otiska s obvezom kontinuiranog smanjenja emisija stakleničkih plinova.
- Uspostavit ćemo nacionalni Centar za prilagodbu klimatskim promjenama kao stručno, istraživačko i edukacijsko tijelo u okviru Državnog hidrometeorološkog zavoda, čime će se brže, pametnije i sustavnije pridonijeti cilju ubrzane primjene mjera prilagodbe klimatskim promjenama.

Smanjenje odlaganja otpada

- Centar za gospodarenje otpadom (CGO) Biljane Donje bit će potpuno funkcionalan do kraja 2024. godine, dok će CGO-i Lučino Razdolje, Babina Gora, Piškornica i Lečevica biti u funkciji između 2026. i 2028.
- Ubrzat ćemo izgradnju preostalih centara za gospodarenje otpadom za obradu ostatnog dijela otpada, uz usporednu izgradnju novih sortirnica, kompostana i ostalih postrojenja koja će omogućiti postizanje visoko postavljenih ciljeva razvrstavanja, uporabe i ponovne uporabe otpada.
- Nastavit ćemo sa zatvaranjem odlagališta otpada, čime se doprinosi ispunjenju uvjeta u postupku pristupanja Hrvatske Organizaciji za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD).
- Nastavit ćemo sanaciju „crnih točaka“, odnosno lokacija u okolišu visoko opterećenih otpadom koji je zaostao nakon dugotrajnog neprimjerenog gospodarenja proizvodnim (tehničkim) otpadom.
- Težit ćemo ispunjenju cilja Europske unije za smanjenje odlaganja otpada na 10 % do 2035. godine i ispunjenju cilja recikliranja otpada na 65 % do 2035. godine, što je dvostruko više nego danas.

Kvalitetno upravljanje vodnim gospodarstvom

- Osigurat ćemo pristup vodi za ljudsku potrošnju po prihvatljivim cijenama za sve stanovništvo i gospodarske subjekte.
- Jačat ćemo sposobnost javnih isporučitelja vodnih usluga u provedbi projekata javne vodoopskrbe i odvodnje, kao i održavanja izgrađene infrastrukture te poboljšati njihovu poslovnu stabilnost i učinkovitost.
- Donijet ćemo Nacionalni akcijski plan za smanjenje gubitaka vode u javnim vodoopskrbnim sustavima, čijom će se provedbom do kraja 2028. prepoloviti gubitci u sustavima javne vodoopskrbe.
- Ulaganjima u aktivnosti za smanjenje rizika od poplava izgradit ćemo dodatnih 80 km nasipa i time 30 tisuća stanovnika zaštititi od poplava.
- Donijet ćemo Plan upravljanja vodnim područjima 2028. – 2033 radi smanjenja rizika od poplava.

Energetska sigurnost

- Osigurat ćemo razvoj i zaštitu naše ključne energetske infrastrukture, uključujući otpornost infrastrukture na klimatske promjene, te dovršiti nove kabelske trase za otoke i nove dalekovode.
- Proširit ćemo kapacitete LNG terminala na otoku Krku sa sadašnjih 2,9 na 6,1 milijarda kubnih metara godišnje i povećati kapacitete plinskog transportnog sustava prema Sloveniji i Mađarskoj. U tu svrhu ćemo dograditi plinovod Zlobin – Bosiljevo, izgraditi plinovod Bosiljevo – Sisak – Kozarac te dograditi plinovod Lučko –Zabok do 2026. godine i tako povećati sigurnost opskrbe srednje i jugoistočne Europe.
- Nastavit ćemo raditi na uspostavi Južne plinske interkonekcije s Bosnom i Hercegovinom.
- Sa Slovenijom ćemo nastaviti odgovorno upravljati nuklearnom elektranom Krško, na koju otpada petina naše proizvodnje struje i koja kao niskougljični izvor energije znatno pridonosi ispunjavanju naših ciljeva dekarbonizacije.
- Razvit ćemo, modernizirati i digitalizirati distribucijski elektroenergetski sustav za priključivanje građana i poduzetnika koji samostalno ili preko energetske zajednice postaju nositeljima energetske tranzicije.
- Jačat ćemo suradnju s našim partnerima u Inicijativi triju mora i Transatlantskom partnerstvu za energiju i klimu (P-TECC).
- Zahvaljujući ulaganjima u razvijanju našeg potencijala iz geotermalne energije, do 2028. godine dva će se grada grijati iz tog obnovljivog izvora energije.

Očuvanje i obnova bioraznolikosti

- Uspostavit ćemo cjelovitu kartu morskih staništa za cijelo područje hrvatskog dijela Jadrana kao podlogu za njegovo održivo korištenje, što znači kartiranje preostalog dijela Jadrana pod nacionalnom jurisdikcijom (preostalih 49 %).
- Unaprijedit ćemo Informacijski sustav zaštite okoliša i Informacijski sustav zaštite prirode, što je preduvjet za gospodarski razvoj, tranziciju na niskougljično i klimatski otporno društvo, održivo korištenje prirodnih resursa te zaštitu zdravlja, okoliša i prirode.
- Uložiti ćemo napore za proglašenje novog parka prirode na području Hrvatskog zagorja, kao i za donošenje Zakona o proglašenju parka prirode 2025. godine.
- Radovima na pomlađivanju i podizanjem mladih nasada povećat ćemo drvene zalihe u državnim šumama na 330 milijuna m³ u naredne četiri godine.
- Povećat ćemo udjel industrije namještaja za 20 % u ukupnom izvozu proizvoda od drva.
- Ustrojit ćemo mreže lovnogospodarskih objekata, uspostaviti informacijski sustav te osigurati financijsku podršku lovoovlaštenicima za mreže hranilica, pojilišta, zaštitne ograde i objekte za skladištenje i preradu hrane.
- Do kraja ove godine uspostaviti ćemo fond za sufinanciranje štete na usjevima od divljači.

- Na približno sto lokacija uspostaviti ćemo potpuni protupožarni videonadzor čitavog šumskog područja Hrvatske.
- Udvostručiti ćemo površine na kojima se provode aktivnosti za suzbijanje štetnika.
- Radi razvoja ekstenzivnog stočarstva, uz sufinanciranje mreže tzv. male infrastrukture za uspostavu kratkih lanaca opskrbe na krškim pašnjacima, omogućiti ćemo zakup dodatnih 50 tisuća hektara šumskih pašnjaka.

Razvoj poljoprivrede

- U naredne četiri godine povećati ćemo vrijednost poljoprivredne proizvodnje za dodatnih 20 % i dosegnuti vrijednost poljoprivredne proizvodnje od 3,8 milijarde eura.
- Do 2028. godine ostvariti ćemo bruto dodanu vrijednost po jedinici uloženog rada od 12 000 eura te će ukupna bruto dodana vrijednost hrvatske poljoprivrede premašiti 2 milijarde eura.
- Pola milijarde eura uložiti ćemo u nastavak podizanja konkurentnosti i to modernizacijom opreme i uvođenjem novih tehnologija, korištenjem obnovljivih izvora energija i proširenjem postojećih kapaciteta za deficitarne sektore.
- U naredne četiri godine novi dugoročni ugovori za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države obuhvatit će površinu veću od 100 tisuća hektara, što će za 20 % povećati površinu pod voćnjacima, maslinicima i vinogradima.
- Subvencioniranim zajmovima i bespovratnim potporama staviti ćemo u funkciju 50 tisuća hektara zapuštenog poljoprivrednog zemljišta, u što ćemo uložiti više od 60 milijuna eura.
- Pokrenuti ćemo financiranje učeničkih zadruga i proširiti program stipendiranja studenata iz područja poljoprivrede, šumarstva i drvne tehnologije te veterinarske medicine kako bismo njime obuhvatili sve redovite studente ovih studija.
- U prvoj godini novog mandata pokrenuti ćemo sveobuhvatan program stipendiranja studenata iz područja poljoprivrede, šumarstva i drvne tehnologije te veterinarske medicine u cijeloj Hrvatskoj i njime obuhvatiti 4000 studenata godišnje.
- Nastaviti ćemo s ulaganjima u infrastrukturu navodnjavanja pripremom projektno-tehničke dokumentacije za daljnjih 13 000 hektara poljoprivrednog zemljišta i izgradnjom infrastrukture za novih 5000 hektara.

Razvoj ribarstva i akvakulture

- Izgraditi ćemo pet novih ribarskih luka koje će omogućiti potpunu funkcionalnost iskrcaja ribe na cijeloj obali i hrvatskim otocima uz sustave zbrinjavanja otpada i nusproizvoda te dodatne vezove za ribarske brodove i brodice.
- Mladim ćemo ribarima sufinancirati kupnju brodova, za što smo osigurali 20 milijuna eura.
- Osigurati ćemo sredstva za izgradnju specijaliziranog plovila dužeg od 50 metara i vrijednog 25 milijuna eura radi sustavnog praćenja aktivnosti na moru, osobito područja pod jurisdikcijom Hrvatske.
- Financirati ćemo prvi objekt za preradu otpada i nusproizvoda ribarstva i akvakulture te proizvodnje riblje hrane, čime ćemo osnažiti održivost sektora i poduprijeti razvoj biogospodarstva.

Završetak obnove zgrada javnog sektora i privatne imovine

- Osiguranim europskim sredstvima nastaviti ćemo provoditi strateški koncept visokog protupotresnog suvremenog standarda i konstrukcijske obnove.
- Nastavit ćemo s politikom obnove škola, bolnica i domova građana, za što samo u prve dvije godine mandata planiramo uložiti 3 milijarde eura.
- Cilj nam je utrostručiti stopu obnove do kraja ovoga desetljeća, poboljšati i modernizirati zgrade u kojima živimo i radimo, podići im vrijednost i produžiti vijek trajanja.
- Poticati ćemo donošenje energetske i klimatske strategije gradova i naselja, čime ćemo razvijati kružno gospodarstvo i zelenu infrastrukturu u urbanim sredinama.
- Planiramo energetski obnoviti 2,4 milijuna m² zgrada.
- Smanjivat ćemo energetska siromaštva. Programom temeljite energetske obnove kuća cilj nam je građanima trajno smanjiti troškove grijanja i time im povećati raspoloživ dohodak i poboljšati kvalitetu života.

5. SUVERENA HRVATSKA

Sigurne granice, moderna vojska i ponosna država

U nesigurnim globalnim okolnostima ruske agresije na Ukrajinu, sukoba na Bliskom istoku i povećanog pritiska ilegalnih migracija izgrađujemo snažnu i suverenu državu koja djelotvorno čuva svoje granice i gradi modernu vojsku, ponosna na svoju povijest i baštineći vrijednosti iz Domovinskog rata. U protekla dva mandata politikom modernog suverenizma osnažili smo međunarodni položaj Hrvatske, koji sada rabimo za podizanje kvalitete života građana i konkurentnosti hrvatskoga gospodarstva. Započeli smo pregovore s Organizacijom za ekonomsku suradnju i razvoj, koja okuplja najrazvijenije zemlje svijeta, i ojačali mediteransku i srednjoeuropsku dimenziju hrvatske vanjske politike. Vođeni domoljubljem i zahvalnošću prema hrvatskim braniteljima nastavit ćemo štiti dignitet Domovinskog rata i čuvati hrvatski identitet, kulturu i jezik te raditi na povezivanju domovinske i iseljene Hrvatske. Izgradit ćemo još pet veteranskih centara i kao što smo u proteklom mandatu identificirali 263 posmrtna ostatka, nastaviti neumorno tragati za preostalim 1797 nestalih osoba te raditi na procesuiranju svih nekažnjenih ratnih zločina. Hrvatska će i dalje sa 6700 policajaca imati jednu od najvećih graničnih policija u Europskoj uniji. Nakon zrakoplovstva nastavit ćemo i s modernizacijom kopnene vojske i mornarice. U Strateški program čelnika Europske unije ugradit ćemo prioritete koji su u skladu s hrvatskim nacionalnim interesima i na dobrobit hrvatskog društva i gospodarstva.

Sigurne granice

Sa svakim trećim policajcem angažiranim u zaštiti granice znatno smo ojačali kapacitete granične policije radi što učinkovitijeg suzbijanja ilegalnih migracija. Znatno smo povećali materijalna prava hrvatskih policajaca, uložili u opremanje policije i unaprjeđenje infrastrukture. Uputili smo u proceduru novi Zakon o strancima, kojim ćemo stvoriti okvir za njihovu prilagodbu tržištu rada, za jačanje zaštite radnika i poticanje ekonomske aktivnosti. Ostvarujemo iskorake u istraživanju ratnih zločina iz Domovinskog rata te nastavljamo s provođenjem protuminskog djelovanja sve do konačnog potpunog razminiranja Hrvatske tijekom 2026. godine. Pristupili smo Global Entry programu i ukinute su vize za Sjedinjene Američke Države. Potpisan je i ugovor između Hrvatske i Italije o razgraničenju isključivih gospodarskih pojaseva na Jadranu.

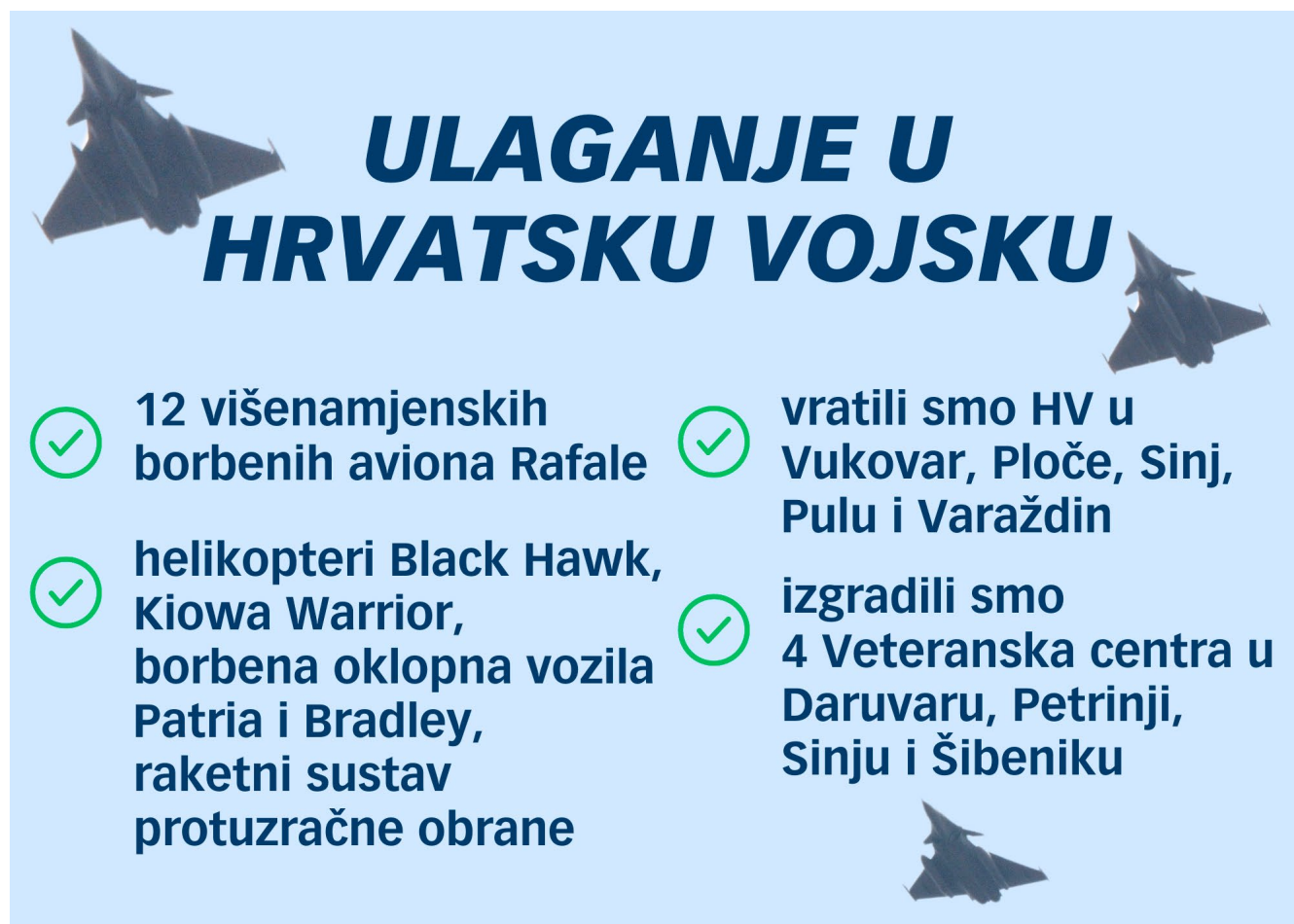
Moderna vojska

Povećali smo izdavanja za obranu radi opremanja i modernizacije Hrvatske vojske, čime se približavamo NATO-ovu cilju od 2 % BDP-a za obranu. Osigurali smo opremanje hrvatskih obrambenih snaga modernom tehnikom i naoružanjem koje uključuje nabavku 12 višenamjenskih borbenih aviona Rafale, helikoptera Black Hawk i Kiowa Warrior, borbenih oklopnih vozila Patria i Bradley te raketnog sustava protuzračne obrane. Poduzeli smo mjere za poboljšanje materijalnih prava i uvjeta života i rada vojnika, dočasnika i časnika, što uključuje povećanje osnovice plaće za djelatne vojne osobe za 40 % i raspoređivanje vojnika blizu njihovih domova. Proveli smo rekonstrukciju, sanaciju i izgradnju novih vojnih građevina i potrebne infrastrukture, čime su osigurani uvjeti za efikasno funkcioniranje vojske, a vratili smo Hrvatsku vojsku u Vukovar, Ploče, Sinj, Pulu i Varaždin.

Domovinska sigurnost

Usvojili smo novi strateški okvir i sustav domovinske sigurnosti koji pridonosi donošenju odluka s dugoročnim učinkom na kvalitetu obrambenih sposobnosti te poboljšava sustavno upravljanje sigurnosnim rizicima i djelovanje u kriznim situacijama. Osnovali smo Sveučilište obrane i sigurnosti „dr. Franjo Tuđman“ u Zagrebu. Radi zaštite nacionalnog kibernetičkog prostora uspostavili smo Nacionalni centar za kibernetičku sigurnost te uz novu državnu informacijsku infrastrukturu pohranom i zaštitom digitalnih podataka o kojima se skrbe domaći stručnjaci na vlastitom teritoriju osigurali digitalni suverenitet Hrvatske. Integracijom sustava civilne zaštite u Ministarstvo unutarnjih poslova ojačane su njezine operativne sposobnosti te je napravljen iskorak u njezinu funkcioniranju i opremanju. Proveli smo postupak nabave dvaju modernih helikoptera za medicinsku evakuaciju, traganje i spašavanje u ukupnoj vrijednosti od 36 milijuna eura. Uspostavili smo funkciju glavnog vatrogasnog zapovjednika pri Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici, donijeli Zakon o vatrogastvu te unaprijedili materijalna prava vatrogasaca.

ULAGANJE U HRVATSKU VOJSKU

- ✓ 12 višenamjenskih borbenih aviona Rafale
- ✓ vratili smo HV u Vukovar, Ploče, Sinj, Pulu i Varaždin
- ✓ helikopteri Black Hawk, Kiowa Warrior, borbena oklopna vozila Patria i Bradley, raketni sustav protuzračne obrane
- ✓ izgradili smo 4 Veteranska centra u Daruvaru, Petrinji, Sinju i Šibeniku

Utjecajna Hrvatska

Hrvatska je 2020. godine prvi put predsjedala Vijećem EU-a te smo predvodili odgovor na najveću zdravstvenu krizu u posljednjih sto godina – pandemiju koronavirusa. Hrvatska je dala i doprinos donošenju Mehanizma za oporavak i otpornost. Čvrsto smo branili nacionalne interese u svim međunarodnim organizacijama u kojima smo članica te promovirali važnost multilateralizma u međunarodnim odnosima. Aktivno smo sudjelovali u važnim međunarodnim i regionalnim inicijativama poput Inicijative triju mora ili skupine mediteranskih država članica Europske unije „MED9“, kojoj smo pristupili 2021. godine. Ojačali smo bilateralne odnose s europskim državama i euroatlantskim partnerima. Hrvatska je zbog svojeg bolnog iskustva Domovinskog rata na pravoj strani povijesti te ima važnu ulogu u solidarnosti i podršci Ukrajini u obrani od ruske agresije. Pomoć Hrvatske Ukrajini iznosi 262 milijuna eura, što uključuje političku, vojnu, humanitarnu i razvojnu pomoć te napore u prihvatu izbjeglica, razminiranju, pravosudnoj suradnji i suradnji u drugim područjima. Hrvatska je bila domaćin Međunarodne donatorske konferencije o humanitarnom razminiranju u Ukrajini i Prvog parlamentarnog sastanka na vrhu Međunarodne Krimске platforme.

Ponosna Hrvatska

Našim politikama gradimo ponosnu i suverenu državu koja skrbi o vrijednosnim i identitetskim pitanjima. To činimo u tri smjera – obilježavanjem događaja koji grade nacionalno zajedništvo, izražavanjem zahvalnosti hrvatskim braniteljima i javnim politikama kojima štitimo naš nacionalni identitet. Dan državnosti ponovno se obilježava 30. svibnja, a 18. studenoga proglasili smo Danom sjećanja na žrtve Domovinskog rata i Danom sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje, ujedno i neradnim danom. Vukovar je i službeno postao mjesto posebnog domovinskog pijeteta. Donijeli smo prvi Zakon o hrvatskom jeziku, kojim razvijamo i štitimo naš materinski jezik te sva naša narječja. Sustavno se brinemo o materijalnoj i nematerijalnoj kulturnoj baštini hrvatskoga naroda.

Osigurali smo prostor i sredstva za izgradnju, obnovu ili otvaranje ključnih nacionalnih kulturnih institucija: završili smo izgradnju i otvorili obnovljene prostore u zgradi Nacionalne i sveučilišne knjižnice, započeli smo izgradnju nove scene Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu koja se najavljivala desetljećima, dodijelili smo novu zgradu na Gornjem gradu u Zagrebu za stalni postav Hrvatskog povijesnog muzeja, osigurali nove prostore za nacionalne muzeje naive i sporta.

Započeli smo s obnovom Muzeja hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu, koji će nakon više od tri desetljeća otvoriti novi stalni postav i tako pridonijeti obilježavanju 1100 godina hrvatskog kraljevstva iduće godine.

-
30. svibnja
 obilježavamo
 Dan državnosti
-
18. studenog
 proglašen Danom sjećanja
 na žrtve Domovinskog
 rata i Danom sjećanja na
 žrtvu Vukovara i Škabrnje
-
Vukovar
 proglašen mjestom
 posebnog pijeteta

**OBNOVLJEN VUKOVARSKI
VODOTORANJ**

MEMORIJALNO PODRUČJE "VUKOVARSKI
VODOTORANJ - SIMBOL HRVATSKOG ZAJEDNIŠTVA"

Vodili smo dijalog s Hrvatskom biskupskom konferencijom o nizu važnih pitanja, a istovremeno potpomažemo i potičemo rad ostalih vjerskih zajednica koje djeluju u Hrvatskoj. Usvojili smo novi Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji te povećali osobne invalidnine i mirovine. Izgradili smo i opremili veteranske centre u Daruvaru, Petrinji, Sinju i Šibeniku, pružajući time mjesto sveobuhvatne skrbi o braniteljsko-stradalničkoj populaciji. Provodimo programe poboljšanja zdravlja hrvatskih branitelja te stambenoga zbrinjavanja hrvatskih branitelja, članova obitelji smrtno stradalih i nestalih hrvatskih branitelja te članova obitelji umrlih hrvatskih ratnih vojnih invalida. Donijeli smo Zakon o civilnim stradalnicima iz Domovinskog rata. Radi prenošenja povijesne istine i očuvanja sjećanja na Domovinski rat organizirali smo posjete učenika Vukovaru, Pakracu, Lipiku, Okučanima, Karlovcu i Kninu. Provodimo proces digitalizacije arhivskog gradiva iz Domovinskog rata, čime smo smanjili rizik od fizičkog propadanja arhivske građe.

Nestali

Intenzivirali smo proces pronalaska nestalih osoba, unaprijedili suradnju s obiteljima i udrugama te identificirali 263 posmrtna ostatka, no i dalje neumorno i kontinuirano tražimo još 1797 nestalih u Domovinskom ratu jer to je naša nacionalna i moralna dužnost. Donijeli smo i Zakon o osobama nestalim u Domovinskom ratu koji je poboljšao naše napore u traženju nestalih.

Zajedništvo domovinske i iseljene Hrvatske

Već osam godina gradimo zajedništvo hrvatskog naroda diljem svijeta provedbom projekata zaštite njihovih interesa te jačanja njihove povezanosti s Hrvatskom u vrijednosti većoj od 310 milijuna eura. Uz godišnju podršku Hrvatskom narodnom kazalištu, Sveučilišnoj bolnici i Sveučilištu u Mostaru, započeli smo i obnovu Katoličkog školskog centra „Petar Barbarić“ u Travniku. U ožujku 2024., uz aktivno zalaganje Hrvatske, na sastanku Europskog vijeća donesena je odluka o otvaranju pristupnih pregovora Bosne i Hercegovine za članstvo u Europskoj uniji. Osnaživanju položaja hrvatske nacionalne manjine snažno doprinosi rad Međuvladinih mješovitih odbora, ali i izgradnja središnje institucije Hrvata u Srbiji – Hrvatskog doma „Matica“ u Subotici.

■ Prioriteti u idućem mandatu

U idućem ćemo mandatu nastaviti s osiguravanjem skrbi za položaj, kvalitetu života i zdravlje hrvatskih branitelja, ratnih vojnih invalida te civilnih stradalnika Domovinskog rata. Nastavit ćemo s unaprjeđenjem sustava domovinske sigurnosti uz modernizaciju policije, vojske, vatrogastva, civilne zaštite i drugih žurnih službi. Štitit ćemo granicu, jačati utjecaj Hrvatske u Europi i svijetu te biti pouzdana saveznica u okviru NATO-a i Europske unije. Uložiti ćemo dodatne napore i sredstva u potporu očuvanju nacionalnog i kulturnog identiteta Hrvata diljem svijeta. Poseban prioritet nam je zagovaranje europskog puta Bosne i Hercegovine, u kojoj je hrvatski narod jedan od triju konstitutivnih i ravnopravnih naroda.

Sigurne granice i unutarnja sigurnost

- Nastavit ćemo s unaprjeđenjem zaštite državne granice, kao i tehničkim opremanjem granične policije, nabavom dodatne specijalizirane opreme, izgradnjom i unaprjeđenjem infrastrukture te jačanjem ljudskih kapaciteta i analize rizika i situacijske svijesti.
- Dodatno ćemo osnažiti suradnju s našim saveznicima i partnerima te s europskim agencijama (FRONTEX, Europol, EU-LISA, EUAA).
- Započet ćemo s primjenom nove digitalne infrastrukture za nadzor granica, s posebnim naglaskom na primjenu Sustava ulaska/izlaska u Hrvatsku (EES), kao i Europskog sustava za informacije o putovanjima (ETIAS), a njihovim umrežavanjem s postojećim sustavima uvelike ćemo osnažiti sposobnost zaštite hrvatskih i europskih granica.
- Nastavit ćemo s ulaganjem u izgradnju vlastite optičke mreže i dodatne opreme te na taj način unaprijediti postojeće kapacitete e-nadzora duž cijele zelene granice.
- Intenzivirat ćemo provedbu postojećih mjera protiv krijumčara i trgovaca ljudima, razbiti njihov poslovni model i stati na kraj njihovoj nekažnjivosti.
- Nastavit ćemo ulagati u izgradnju i unaprjeđenje policijskih postaja te uspostavu namjenskih objekata kojima hrvatskoj policiji osiguravamo bolje radne uvjete.
- Razminirat ćemo preostalih 89 km² minski sumnjivog područja do 2026. godine. Time će Hrvatska u potpunosti biti očišćena od mina.

- Nastavit ćemo daljnje opremanje i podizanje sposobnosti sustava Civilne zaštite nabavom moderne opreme te zaštitnih sredstva za rad s kemijskim, biološkim, radiološkim i nuklearnim opasnostima.
- Osigurat ćemo nabavu dvaju novih protupožarnih zrakoplova (kanadera) i rezervnih dijelova vrijednosti veće od 100 milijuna eura bespovratnim europskim sredstvima, čime Hrvatska doprinosi i uspostavi trajnih europskih protupožarnih kapaciteta.
- Nabavit ćemo dodatan helikopter za medicinsku evakuaciju, traganje i spašavanje, čime ćemo ojačati operativne kapacitete za nadzor vanjske granice, zaštitu i spašavanje te hitan prijevoz unesrećenih.
- Nastavit ćemo s jačanjem kapaciteta sigurnosno-obavještajnog sustava, uključujući daljnja ulaganja u razvoj sposobnosti kibernetičke sigurnosti.
- Snažno ćemo nastaviti s aktivnostima za rješavanje sudbine nestalih osoba u Domovinskom ratu te s istraživanjem i procesuiranjem ratnih zločina, što su naše trajne nacionalne zadaće.
- Radi poboljšanja stanja sigurnosti u cestovnom prometu te smanjenja prometnih nesreća provodit će se mjere Nacionalnog plana sigurnosti cestovnog prometa Republike Hrvatske za razdoblje od 2021. do 2030. godine.

Moderna vojska

- Vratit ćemo Hrvatsku vojsku u Beli Manastir, obnoviti zapuštenu vojarnu te stvoriti uvjete za smještaj, život i rad do 800 pripadnika Hrvatske vojske.
- Nastavit ćemo s modernizacijom i opremanjem postojećih kapaciteta Hrvatske vojske uz uporabu najmodernijih savezničkih tehnologija i opreme te oslanjanje na domaću obrambenu industriju.
- Imajući u vidu rastuće globalne napetosti te sve razornije posljedice klimatskih promjena, diljem Europe raste svijest o potrebi pohađanja kraćeg tečaja radi pružanja temeljnih vojnih sposobnosti i kompetencija iz domene civilne zaštite i prve pomoći kako bi se kod mladih ljudi podigla spremnost i kako bi stekli korisne vještine za budućnost. U tom pogledu razradit će se najbolji model prema našim potrebama i logističkim sposobnostima.
- Uvest ćemo u operativnu uporabu svih 12 višenamjenskih borbenih aviona Rafale te osigurati potrebnu infrastrukturu za njihovo djelovanje.
- Nastavljamo s jačanjem sposobnosti protuzračne obrane kao integrirane sposobnosti kratkog i srednjeg dometa te s opremanjem Hrvatske vojske besposadnim zrakoplovnim sustavima.
- Ojačat ćemo borbenu spremnost Hrvatske vojske uvođenjem u operativnu uporabu helikoptera Black Hawk te borbenih oklopnih vozila Bradley i Patria.
- Opremit ćemo Hrvatsku ratnu mornaricu višenamjenskim brodom povećane autonomije i sposobnosti.
- Jačat ćemo kapacitete i samodostatnost hrvatske obrambene industrije prateći strateške europske i NATO-ove dokumente, pri čemu ćemo se koristiti jedinstvenim iskustvima Hrvatske iz Domovinskog rata.
- Koristeći se nacionalnim kapacitetima u suradnji sa saveznicima, nastavit ćemo s jačanjem razvoja, izgradnje i održavanja sposobnosti obrane u kibernetičkom prostoru.

Utjecajna Hrvatska

- Dovořit ćemo proces pristupanja Hrvatske Organizaciji za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD) do 2026. godine.
- U kontekstu brojnih sigurnosnih i gospodarskih izazova, kao članica brojnih međunarodnih i regionalnih organizacija i inicijativa (UN, OESS, Vijeće Europe, Inicijativa Triju mora, Unija za Mediteran, Srednjoeuropska inicijativa, EUMed9, Frankofonija, itd.), Hrvatska će aktivno koristiti svoje članstvo za promicanje međunarodne suradnje i zastupanje svojih nacionalnih interesa.
- Nastavit ćemo pružati svu potrebnu pomoć i podršku prijateljskoj Ukrajini te prenositi jedinstvena iskustva Domovinskog rata.
- U suradnji s partnerima u Europi ojačat ćemo suradnju i koordinaciju u borbi i suzbijanju ilegalnih migracija jačajući suradnje s trećim državama koje su polazište ili zemlje tranzita migranata te podržati usvajanje Pakta o migraciji i azilu.
- Zalagat ćemo se za očuvanje jednoglasnosti u odlučivanju u Vijeću EU-a o važnim pitanjima.
- U Strateški program čelnika Europske unije za razdoblje od 2024. do 2029. godine ugradit ćemo prioritete koji odražavaju hrvatske nacionalne interese. Prioritet je jačanje konkurentnosti EU-a, iskorištavanje prednosti zelene, digitalne i energetske tranzicije, razvoj poljoprivrede i ribarstva, europska politika proširenja te sigurnost, obrana, migracije i vanjsko djelovanje. Poseban prioritet nam je tema demografije koja je na prijedlog Hrvatske još 2019. godine uvrštena u Strateški program, a danas je još i važnija za konkurentnost i otpornost EU-a.
- Isto tako, zalagat ćemo se za postizanje ciljeva klimatske neutralnosti i Zelenog plana Europske unije, za djelotvorne mehanizme za stabilizaciju poljoprivrednog tržišta u slučaju poremećaja te reindustrijalizaciju Europske unije, s naglaskom na niskougljične tehnologije.
- Zalagat ćemo se za politike koje će osigurati produbljivanje jedinstvenog unutarnjeg tržišta i postići da malo i srednje poduzetništvo dugoročno bude konkurentnije, uz smanjivanje administrativnog i regulatornog opterećenja gospodarstva te doprinos zelenoj i digitalnoj tranziciji Europske unije.
- Nastavit ćemo s pružanjem podrške proširenju Europske unije prema državama u našem susjedstvu koje ispunjavaju zadane kriterije za članstvo. Poseban prioritet je europski put Bosne i Hercegovine, u kojoj su Hrvati konstitutivan narod.
- Nastavit ćemo s prijenosom znanja i iskustva hrvatskih stručnjaka iz pristupnog procesa za ulazak u Europsku uniju državama kandidatima i potencijalnim kandidatima.
- Povećat ćemo sredstva programa prekogranične suradnje sa susjednim zemljama, ponajprije radi dodatnog osnaživanja pograničnog područja i pružanja dodatne potpore Hrvatima koji žive u tim državama.

Skrb o hrvatskim braniteljima

- Radi socijalnog uključivanja i podizanja kvalitete života najzaslužnijima za slobodu i neovisnost Hrvatske, osnovat ćemo braniteljske centre za dugotrajni smještaj hrvatskih branitelja u teškim životnim situacijama i kojima je potrebna trajna skrb koju ne mogu dobiti kod kuće.
- Proširit ćemo mrežu veteranskih centara izgradnjom novih centara u Osijeku, Virovitici, Krapini, Senju i Biogradu.
- Svakom branitelju i stradalniku u potrebi omogućit ćemo usluge psihosocijalne i tjelesne pomoći. Tako će biti uspostavljena mreža ustanova za hrvatske branitelje i stradalnike Domovinskog rata u 60 % županija u Hrvatskoj.
- Osiguravanjem većeg broja preventivnih sistematskih pregleda s proširenom listom dijagnostičkih postupaka intenzivirat ćemo aktivnosti prevencije i ranog otkrivanja bolesti.
- Osigurat ćemo veći broj usluga medicinske rehabilitacije i dugotrajnog liječenja s pojačanom skrbi.
- Liječenjem u hiperbaričnoj komori u sklopu veteranskog centra razvit ćemo nove oblike zdravstvene skrbi za hrvatske branitelje i stradalnike Domovinskog rata, što će s Centrom za rane činiti cjelinu i osigurati novu razinu brige o njihovom zdravlju.
- Nastavit ćemo rješavati sudbine nestalih osoba, s naglaskom na prikupljanju saznanja, na sustavnim izvidima i istraživanjima mogućih mjesta prikrivenih grobnica. Uložiti ćemo dodatne napore u daljnji razvoj i unaprjeđenje metodologije rada u procesu identifikacije posmrtnih ostataka.
- Nastavit ćemo s projektom digitalizacije arhivske građe iz Domovinskog rata, čime ćemo trajno sačuvati hrvatsku povijest i istinu o Domovinskom ratu.
- Provedbom mjera aktivne politike zapošljavanja i socijalnog uključivanja hrvatskih branitelja dodjeljivat ćemo potpore za samozapošljavanje.
- Poticati ćemo i promovirati razvoj zadružnog poduzetništva hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji kao dobrog modela socijalnog uključivanja. Poticati će se razvoj poslovanja te promovirati male proizvođače – poljoprivrednike, obrtnike i poduzetnike među hrvatskim braniteljima i članovima njihovih obitelji.
- Nastavit ćemo sa stambenim zbrinjavanjem stradalnika iz Domovinskog rata, njihovim administrativnim rasterećenjem, povećanjem iznosa stambenih kredita i financijskih potpora te preuzimanjem, sanacijom i kupnjom praznih stanova u vlasništvu Hrvatske i drugih pravnih osoba u državnom vlasništvu.
- Intenzivno i predano ćemo pratiti provedbu odredbi zakona te potrebe hrvatskih branitelja i pripadnika Hrvatskog vijeća obrane te članova njihovih obitelji. Njegovat ćemo partnerski odnos s udrugama proisteklima iz Domovinskog rata i nastaviti pružati podršku provedbi zajedničkih projekata.

Odnosi s Bosnom i Hercegovinom i skrb o Hrvatima

- Nastavit ćemo podupirati legitimne hrvatske političke predstavnike na euroatlantskom putu Bosne i Hercegovine u njihovim zahtjevima da se promijeni izborni zakon BiH i time ispravi nepravedna praksa u biračkom procesu koja, protivno duhu Daytonsko-pariškog sporazuma, Hrvate u BiH lišava njihova demokratskog prava da biraju svoje legitimne političke predstavnike.
- Ulagat ćemo u razvoj obrazovnog sustava, od predškolskog do visokoškolskog, te do kraja mandata osigurati stipendiranje 2000 hrvatskih studenata.
- Osnažit ćemo poduzetničke inicijative u Bosni i Hercegovini povećanim potporama te putem postojećih i novih mehanizama inicirati investicije hrvatskih kompanija u BiH te poticati snažniju gospodarsku suradnju.

Položaj hrvatske nacionalne manjine u europskim državama

- Povećat ćemo broj stipendija pripadnicima hrvatske nacionalne manjine koji studiraju u matičnim državama i u Hrvatskoj (500 do kraja mandata).
- Nastavit ćemo inzistirati da srbijanska strana ispuni preuzete obveze koje se odnose na zastupljenost pripadnika hrvatske manjine u predstavničkim tijelima.
- Jačat ćemo aktivnosti usmjerene na definiranje pravnog statusa Hrvata u Sloveniji, kao i na očuvanju hrvatskoga identiteta autohtonih zajednica u Sjevernoj Makedoniji, Crnoj Gori i na Kosovu.
- Organizirat ćemo jezično kreativne i stručne radionice te poticati organizirano učenje hrvatskoga jezika i kulture u talijanskoj pokrajini Molise i u Češkoj te uspostavu dvojezične hrvatsko-njemačke škole u Beču.

Hrvatsko iseljništvo – zajedništvo domovinske i iseljene Hrvatske

- Nastavit ćemo pružati potporu jačanju položaja i očuvanju nacionalnog i kulturnog identiteta Hrvata svugdje gdje žive u svijetu.
- Proširit ćemo opseg i povećati potporu projektima strateške važnosti za Hrvate izvan Hrvatske.
- Pojačat ćemo suradnju s krovnim udruženjima hrvatskih iseljenika, koja pridonose razvoju suradnje i stvaranju partnerskog odnosa dijaspore i domovine.
- Povećat ćemo ulaganja i proširiti programe obrazovanja i učenja hrvatskoga jezika, stipendiranja i veće dostupnosti studiranja i smještaja te snažnije poduprijeti iskustvene programe dolaska mladih u Hrvatsku.
- Poticat ćemo udruživanja mladih naraštaja hrvatskih iseljenika, njihovo umrežavanje, socijalnu mobilnost i volontersku uključenost u programe očuvanja i osnaživanja hrvatskog identiteta.
- Mjerama fiskalne politike poticat ćemo povratak hrvatskih državljana u Hrvatsku te ćemo za hrvatske državljane koji su neprekidno boravili u inozemstvu najmanje dvije godine uvesti oslobođenje od plaćanja poreza na dohodak u trajanju od pet godina.
- Unaprijedit ćemo sustav pripreme i dopunske nastave za djecu povratnika i useljenika te prilagoditi kriterije za upis u srednje škole.
- Uspostavit ćemo informacijsko-komunikacijski portal koji će obuhvatiti sve informacije, mjere i poticaje za povratak, useljavanje i uspješnu integraciju.

ZA SVE IZAZOVE.

**Hrvatska
demokratska
zajednica**

Hrvatska demokratska zajednica
www.zasveizazove.hr
ožujak, 2024.